

TREMTINIŲ GYVENIMO ŽINIOS

AR VYKDOMOJI TARYBA YRA EGZILINĖ LIETUVOS VYRIAUSYBĖ

Šitokio turinio klausimą patiekė "Žiburių" korespondentas Vykd. Tarybos pirmininkui Vaclovui Sidzikauskui. Į tai buvo atsakyta:

— Šitokio titulo Vykd. Taryba dabar nevykdoma. Laikoma, kad svarbiau pats darbas nudit, o ne tai, kuriuo vardu jis bus nudit. Bet skaitomės su tuo, kad laikas gali pareikalaus ir egzilinės vyriausybės titulo. Tam atvejui jau pirmoji VLIK'o ir pasiuntinių konferencija sutarė ir VLIK'as tą sutarimą patvirtino sekančiai: "Kada ir kaip vykdomasis organas išeis į viešumą, nustatys jis pats, pranešdamas apie tai VLIK'ui ir gavęs jo pritarimą."

PABALTJO MOTERŲ SUVAŽIAVIMAS

Balandžio 10 d. Augsburgas buvo suauktas Lietuvių, Latvių ir Estų moterų rašytojų, menininkių pobuvio, o taip pat ir Pabaltijo moterų tarybos posėdis. Suvažiavimo metu paaiškėjo, kad Pabaltijo moterų nebuvo abejingas savo tautos reikaluose: buvo kreiptasi į atskirus asmenis ir į oficialias įstaigas, įteikiant memorandumus aktualiais tremtinių reikalais. Tarybą darė žygių, kad emigracijos metu nebūtų ardomos šeimos.

POLITINIAI TREMTINIŲ SUVAŽIAVIMAI

Balandžio mėn. pirmoje pusėje Bavarijos Alpių srityje buvo suauktas Lietuvių Tautinio Sąjūdžio atstovų suvažiavimas, kuriame dalyvavo patys žymiausi tremties tautinio sąjūdžio atstovai, o taipgi ir dalis akademinio jaunimo. Priimta eilė nutarimų.

Balandžio viduryje Augsburgas buvo suauktas Ateitininkų Sąjungos (krikščionių demokratų) sendraugių suvažiavimas, kuriame dalyvavo 124 atstovai ir svečiai. Maždaug tuo pačiu laiku tame pačiame mieste posėdžiavo ir "Laisvosios Lietuvos" sąjūdžio atstovai.

Visi šitie ir kiti partiniai suvažiavimai rodo kad tremtiniai labai domisi partine veikla.

BOLŠEVIKŲ AUKŲ SĄRAŠAI

Tam tikros įstaigos užsienyje yra sudariusios bolševikų nužudytų, ištremtų į Rusiją, suimtų, kalinamų ir nuo savo ukių pašalintų Lietuvių sąrašus. Jie apima bolševizmo okupacijos metus pradedant 1944 m. ir baigiami 1947 m. pabaiga. Sąrašai patvirtinti partizanų vadų parašais. Tuo tarpu viešai paskelbti tik vieno Alytaus valsčiaus daviniai (pavardės, vardai, amžius, užsiėmimas, gvv. vieta ir kada suimtas). Pirmame paskelbtame sąraše yra pavardės 210 suimtų to valsčiaus gyventojų. Be to, išvežti yra 53 asmenys, nužudyti 33. Iš 68 ukinių atimti ukiai.

MAŽAI LIETUVIŲ KOMUNISTŲ ORGANIZACIJOSE

Bolševikai versta verčia Lietuvius mokslieivius rašytis į komunistines jaunimo organizacijas (komjaunuolius). Tačiau Lietuviai to nenori. Taip šiaulių gimnazijoje iš 500 mokinių yra tik 3 komjaunuoliai. Vė-

DIRVA

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State.

★ ★ ★
THE FIELD
The Ohio War History
Commission
Ohio State Museum
Columbus, Ohio
Cleveland.

No. 19

Kaina 6c.

CLEVELAND, OHIO May-Gegužės 14, 1948

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per year in advance
In the United States \$3.00
In Canada .. \$4.00 Elsewhere .. \$4.50

Entered at Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the act of March 3, 1879.

(33-ti metai :: 33rd Year)

Pataria Raginti Kongresą Pravesti D.P. Bilių

SULAIKĖ GELŽKELIŲ STREIKĄ

Washington. — Gegužės 10 d. Federalis teismas išleido uždraudimą geležinkeliečiams streikuoti, kas buvo unių vadų įsakyma pradėti Gegužės 11 d.

Trijų geležkelių unių vadų įsakymu apie 150,000 lokomotivų ir kitų geležkelių operuojančių darbininkų streikas turėjo sulaukti visą šalį judėjimą geležinkeliais.

Prez. Truman ėmėsi žygio streiką sulaukti, pavadant Armijos Sekretoriui Royal geležkelių valdymą. Unių viršininkai patyrė apie tą valdžios žygių sutiko streiką atšaukti ir sutarė derybas dėl algų vesti be streiko.

Iki tol jie visoki tarpininkavimą dėl derybų atmetė ir buvo užsispyrę su-paralizuoti šalį streiku.

Draudimą streikuoti išdavė tas pats Federalis teismas, Goldsborough, kuris jau du kartus uždraudė angliakasių streiką ir kuris nubaudė John L. Lewis už nesiskaitymą su teismu.

Kongrese kalbama kad neužtenka streiką sulaukti, reikalinga ir atitinkamo įstatymo geležkelių kontroliuoti, nes streikai yra labai kenksmingi šaliai. Dabartinis Taft-Hartley darbo įstatymas geležkelių nepa-
valdžia jau ketvirtu atveju paima geležkelius ir savo rankas: pirmiau buvo užimta 1918, 1943 ir 1946.

JOHN L. LEWIS pranešė kietos anglies operatoriams apie naujas derybas su unių už 80,000 mainerių sutartį. Tą sutartį nori pasirašyti iki Liepos 10.

Gegužės 18 pradės derybas su minkštos anglies kasyklų operatoriais naujų sutarčių padarymui. Senos tartys baigiasi Birž. 30.

Japonijoje darbininkų skaičius siekia 31,609,639 vyrų ir moterų.

noje iš 200 tik 2. Taigi mokyklinis jaunimas aktyviai spiriasi prieš bolševizmą.

NUTEIS GRANATŲ METEJUS

Kasselio stovykloje, Amerikiečių zonoje, Naujųjų Metų sutikimo vakare į Lietuvų klubo patalpas, kur šoko apie 100 porų, Lenkas Edvardas Przybylowski įmetė rankinę granatą. Jį teisė Amer. valdžios teismas. Kaip pranešama, už kuno sužalojimą, nelegalų ginklo laikymą ir jo panaudojimą, piktadarys nuteistas 10 metų sunkių darbų kalėjimo. Jo talkininkas Bor-niakas, kuris jam atgabeno jau pagamintą granatą, gavo 5 metus, kiti du kaltinamieji po 2 metus.
K. Pelėkis

KONGRESO POSĖDŽIŲ LAIKAS EINA PRIE PABAIGOS

BALF pirmininkas Kun. J. B. Koncius prisiuntė telegramą ragindamas visus Lietuvius veikėjus ir organizacijas rašyti skubiai laiškus ir siųsti telegramas savo kongresmanams prašant juos remti svarstymą D. P. biliaus, pirm negu Kongresas baigs savo posėdžius.

Visi įtakingi Lietuviai, ir Lietuviškos organizacijos pasistengkite tuoj pat pasiųsti laišką arba telegramą savo distrikto kongresmanui su paraginimu remti D. P. bilių dabar.

Kongresas gali išsiskirstyti Birželio pabaigoje, jei nebus kokių svarbių kliučių. Mat, Birželio mėnesį jau įvyks Republikonų partijos konvencija prezidento kandidato nominavimui — diduma Kongreso narių suinteresuoti tuo, ir be to jie nori įgyti į savo distrik-tus dirbti už savo kandidatūrą, nes bus rinkimas ir eilės Kongresmanų.

RUSAI LAI PARODO TIKRĄ NORĄ TAIKOS

Amerikai pasiuntus Maskvą pareiškimą kad "du-ris susitarimui su sovietais yra atviro", Maskva staiga tą pareiškimą išvertė savotiškai ir ėmė skelbti jog sovietai pasirošę tartis su Amerika visais taiką liečiančiais klausimais.

Tai buvo Maskvos bur-bulas parodymui pasauliui, kad sovietai nori taikos ir įjėsko budų susitarti su U. S., išvengimui vykstančių nesusipratimų.

Valstybės Sekr. Marshall atmetė bent kokią siulymą Amerikai tiesioginiai kon-feruoti su bolševikais. Sovietams pasiūlė kreiptis į United Nations.

Molotovo pareiškimui jog sovietų politika link Amerikos "visada buvus draugi-nga ir taiki" niekas neti-ki.

Britų premjeras Bevin pareiškė kad tik vieni so-vietai palaiko pasaulyje su-irūtę ir neleidžia įvesti tai-ka.

Amerika tęsia toliau vi-sus savo ginklavimosi planus nežiurint sovietų kalbų apie "taikų susitarimą".

ŠVEDIJA ėmėsi gaudyti iš Rusijos atbėgusius ten sovietų šnipus, kurie pasi-duoda neva pabėgėliais iš Rusijos. Vieni sovietų šnipai rankioja žinias apie Est-us, Lietuvius ir Latvius pabėgėlius į Švediją, kiti atlieka kitus šnipinėjimus Maskvos naudai.

KOREČIEČIAI BALSAVO PRIEŠ KOMUNISTUS

Korejos pietinėje dalyje, kurią valdo Amerikiečiai, buvo pravesta seimo atstovų rinkimas. Balsavimuose dalyvavo apie 6,400,000 iš 8,000,000 turinčių teisę balsuoti. Nežiurint komu-nistų pastangų rinkimus suardyti, balsavimai praėjo ir žmonės nebalsavo už komunistų kandidatus.

Siaurinę Korejos pusę turi užgrobus Rusija. Ten balsavimų neleidė daryti, nors toks buvo sutarimas, atsteigimui nepriklausomų valstybių, karui pasibaigus.

Tuose rinkimuose ir be-sirengiant jiems, susirėmi-muose su komunistais už-mušta virš 100 asmenų.

IMASI BILIAUS PRIEŠ KOMUNISTUS

Washington. — Atstovų Rumų komisija priėmė bi-lių prieš komunizmą ir jo svarstymui pravalė visus kelius. Prieš tą bilių rau-donieji pradėjo didžiausius protestus, tačiau jo nesu-laiko.

Kongrese turi pilnas ži-dnias apie visus komunistų planus užgrobti šios šalies valdžią.

SIULO PALESTINAI KOMISIJONIERIŲ

Einant prie galo Britų globos Palestinos, ir lau-kiant Žydų-Arabų karo su Žydų paskelbimu savo valstybės, Amerika kreipėsi į kitas valstybes paskirti Pa-lestinais komisijonierius, ku-rio pareigos bus apsaugoti Palestinos šventas vietas ir bandyti suvesti Žydus ir Arabus susitaikymui. Jis jokios valdybos galios netu-rėtų. Tas klausimas svars-tomas.

Tuo tarpu, tarp Žydų ir Arabų kovos Palestinoje ei-na. Kas įvyks po Gegužės 16, tuoj patirsime.

BRITAI IŠGABENA IŠ PALESTINOS SAVO APIE 4,000 KARIUOMENES.

DETROIT, Mich. — Ge-gužės 12 sustreikavo apie 75,000 Chrysler automobi-lių dirbtuvės darbininkų. Jų streikas atims darbus dar apie tiek kitiems darbi-ninkams. Unių pareikala-vo 30 centų valandai algų pakėlimo.

Amerika pasiuntė greito-mis dar 500 savo kariuome-nės į Alaską. Jie išgaben-ti ten lėktuvais.

Tremtinių Lietuvių vaikams, nusilpus sveikatai, dažnai reiki-gia gydytojo. Čia matome, Pfullingene, Vokietijoje, tokį patarnavimą pas gydytoją Prosevičių. (Kliše "Viltis")

PIRMAS ITALIJOS PREZIDENTAS

Roma. — Gegužės 11 sei-mas išrinkto pirmutinį Ita-lijos respublikos presiden-tą, Luigi Einaudi, 74 metų amžiaus. Seime buvo var-žytinė už prezidento kan-didatus, komunistai buvo iškišę ir savo kandidatą.

Luigi Einaudi yra komu-nistų priešas, rimtas žmo-gus.

Premjeru pasiliks ikšio-linis premjeras, de Gaspe-ri, krikščionių demokratų partijos vadas. Jis be abe-jų komunistų daugiau į ka-bineta nepripileis.

DR. CONDON STOVĖS NUOŠALIAI N ATOMO ŽINIŲ

Iš Washingtono praneša kad Dr. Condon, kuris ve-da Federalį Standartų biu-rą ir yra po nuožvalga kaip neištikimas atominės ener-gijos žinių saugojime, pasi-ryžo laikytis nuošaliai visu-atominės dalykų, iki Ato-minės Energijos komisija atliks tyrimus apie jį.

Kiti vėl kelia išnauro rei-kalavimus kad būtų paša-lintas Trumano paskirtas Atominės Energijos komi-sijos pirmininkas David Li-lienthal, kuris yra Žydų kilmės ir radikališkų pažiū-rų žmogus.

AMERIKA išvežė į Ru-siją \$35,000,000 vertės ma-šinų ir įrankių metalų ap-dirbimui, 1947 metų bėgy-je. Visko kitko į Rusiją pernai Amerika išgabeno už \$149,500,000. Tai gera parama sovietams rengian-tis Ameriką užpulti. Vis-ką ką jie gavo, laikui at-ėjus panaudos prieš mus.

GEN. EISENHOWER, New Yorke vienoje savo kalboje įrodinėjo kad šio karo draftavimo metu du milijonai vyrų buvo atme-siti dėl protiškių silpnųjų, taigi šios šalies vyrų pajė-ga nėra neribota, sako jis.

ISPANIJĄ sutiko su U. S., Britanija ir Prancūzija išparduoti ten esantį priva-tinį nacių turtą, kuris sie-kia \$55 milijonų. Gauti pi-nigų teks: Ispanijai 14 mi-lijonų, o kiti visi bus išda-linti sąjungininkams.

NORI APSAUGOS DARBE

Cecil B. DeMille, vienas iš žinomų filmų gamintojų, kalbėjo Kongreso darbo komisijoje, įrodinėdamas reikalingumą šiai šaliai tu-rėti įstatymą kuris užtik-rintų darbininkui teisę dir-bti. Kaip dabar yra, visi įstatymai suteikia darbi-ninkams teisę streikuoti ir apgina juos, bet nei vienas įstatymas neuztikrina no-rinčiam dirbti teisę ir ap-saugą.

Unių vadai gali išvesti darbininkus streikuoti vie-nu kartu, ir uždraudžia ki-tiems dirbti, sulauko kitų darbus užpuolimais, grasi-nimais ir tt.

Reikalinga tokių įstaty-mų kurie apsaugotų norin-tį dirbti vyrą ar moterį, kurie yra patenkinti savo darbu ir užmokesniu.

U. S. KOMUNISTAI SMUNKA

Komunistai Amerikoje savo įsteigtose mokyklose ruošia apie 5,000 naujų sa-vo partijai vadų ir agitato-rių, kaip skelbia jų partijos sekretorius. Pernai komu-nistai gavo daugiau narių negu 1946 metais, ypač pa-daugėjo negrų gavimas.

Bet 1948 metais, sekreto-rius raportuoja, raudonu-kams padėtis pablogo: par-tija iš visų pusių atakuoja-ma, komunistinės literatū-ros platinimas sumažėjo ir žmonės mažiau skaito jų organą Daily Worker bei mažiau lankosi į jų susirin-kimus.

ČEKOSLOVAKIJA, anot jos komunisto premjero, priėmė naują konstituciją sulgy Rusijos kurpalio, ir sako, be Maskvos pagalbos Čekoslovakija nebutų galė-jus tokios konstitucijos tu-rėti. O ta konstitucija už-tikrina visiems tos šalies darbo žmonėms verguę.

Seimas turėjo tą kon-stituciją priimti. Už ją bal-savo 246, prieš 0. Bet 54 seimo atstovai susilaikė nuo balsavimo. Jie neilgai seime sėdės.

Prancūzijoje, Geg. 8, už-mušta 18 darbininkų kurie dirbo prie ardymo dirbtu-vės kamino.

Mėsos Kaina Pabrangs

Gyvulių augintojai iš vidur-vakarinų valstijų praneša kad šymet jie turi mažiau augina-mų galvijų ir gyvulių mėsa, negu turėjo pirmais trimis mė-nesiais pereinamais metais. Tas sako bus priežastimi pabrangimo mėsos kainos ateinan-tį rudenį.

Iowa valstijoje, paveizdan, gyvulių auginimas šymet yra 28 nuosimčiai mažesnis negu pernai. Prie to, šią žiemą bu-vo brangesnis gyvulių šėrimas negu kitais metais. Taip kad negu kitais metais. Viską tai sudėjus į vieną reikia, sako, ti-kėtis mėsos pabrangimo.

VALDŽIA SUPERKA KIAUSINIUS

Valdžia vėl pradėjo supirkti iš ukininkų kiaušinius dideliais kiekiais, dabar kada pavasarį kiaušinių atsirado gausybės.

Valdžiai kiaušiniai nereika-lingi. Jau dabar valdžia turi sandėliuose sušaldytų pernyk-ščių kiaušinių virš 40,000 tuzi-nų, kurių neturi kur dėti.

Bet kodėl valdžia kiaušinius supirkinėja?

Palaikymui jų kainų nuo at-pigimo.

Ar kiaušiniai taip pigūs? Visai ne. Jie parsiduoda ga-na brangiai, ir jeigu ne val-džios kišimasis, kiaušiniai ga-lėtų parsiduoti sakysim po 50c tuzinui, vietoje 65c., ir tai uki-ninkai turėtų pakankamai pel-no už kiaušinius.

WESTINGHOUSE Elektrikų produktų išdirbystė praneša nupiginti savo išdirbinių \$14 milijonų į metus.

Tai jau trečia didelė išdir-bystė savanoriai prisidedanti prie kainų mažinimo.

Pirmutinę pradžią padarė General Electric Corp., po jos šį pavasarį sekė United States Steel Corp., paskui General Electric vėl paskelbė daugiau nupiginti. Dabar prie jų pri-sidėjo ir Westinghouse Elec-tric Corp.

PLYTŲ išdirbimas šioje šalyje per pirmus tris mėnesius šiais metais pasoko 4 nuos.

Tuo remiantis, šymet turės buti pagaminta apie 5,200,000-000 plytų.

Kelis namus galima bus iš tų plytų pastatyti?

AMERIKOS industrijose da-bar dirba apie 3,000,000 antro Pasaulinio karo veteranų. Ki-ti veteranai nuėjo į įvairius privatusius biiznius, profesijas, jaunesnieji dar studijuoja, o yra dikčiai ir tokių kurie vi-sai nenori dirbti.

DAUGIAU UZDIRBA. Šios šalies darbininkai, bendrai pa-ėmus, 1947 metų Gruodžio mė-nesį uždirbo po \$52.74 savai-tėje; 1945 metais Sausio mė-nesį uždarbiai buvo po \$47.50 savaitėje. Dabar dirba trum-pavesnės valandas negu dirbo 1945 metais.

GERIAUSIAS budas sutau-pyti pinigų yra atsisakyti pir-kti bent ką iki nepajėgsi už tai užmokėti "cash".

PENNSYLVANIJOJE

PITTSBURGH

APRASYMAS APIE
GEN. ČERNIŲ

Pittsburgh Press patalpino platų aprašymą apie Gen. Joną Černių, buvusį Lietuvos Generalinio Štabo viršininką ir paskiau Lietuvos ministrą pirmininką, kuris dabar atvykęs į Ameriką, apsigyveno Newark, N. J., pas žinomus veikėjus A. S. Trečiokus ir dirba Mica-craft dirbtuvėje.

Ta patį aprašymą turėjo ir eilė kitų Amerikos laikraščių, vieni ilgesni, kiti trumpesni. Gen. Jonas Černius buvo gausus militariuose reikaluose ir buvo pasiekęs generolo laipsnio turėdamas vos 38 metus, kas yra didelė retenybė.

Jis taip pat yra bolševizmo auka, turėjo apiešti savo tėvynę, kaip ir visi kiti Lietuviai tremtiniai. Iš Vokietijos jis su šeima buvo nuykęs į Angliją, kur buvo neilgai, ir iš ten atvažiavo į Ameriką.

Jo 78 metų amžiaus motina paliko Lietuvoje, apie kurią jis nieko nežino. Jo brolį bolševikai deportavo į Sibirą.

Nacių okupacijos metu badū mirė viena jo duklė.

Kaip jį taip ir kitus Lietuvos tremtinius Rusai visokiais būdais nori paciuoti į savo natus. Kurie tremtiniai iš Vokietijos prasišalina tie lieka saugūs nuo bolševikų.

Bet nei Gen. Černius su savo šeima nei kitas joks tremtinis negali į Ameriką įvažiuoti jeigu jiems nėra pasiūciama affidavitai iš Amerikos.

Ateinantį rudenį, kaip žinia skelbia, Gen. Černius stos mokytojai vienoje Minnesota kolegijoje.

Gen. J. Černius yra baigęs Briuselio Universitetą ir Prancūzijos Generalinio Štabo mokyklą.

NUŠOVĖ SAVO ŽMONĄ

Jaunas Carnegie karo veteranas, Thomas A. Kish, 23 m., nuo 621 Highland ave., Geg. 10, susivaidijęs su savo žmona paėmęs revolverį į nušovė. Jis tuoj pasidavė policijai ir policija sako jis pats norėjo nusizudyti. Jo žmona buvo 19 metų amžiaus.

Jis policijai nupasakojo kad piktumas tarp jų kilo kai žmona jį rusčiai ėmė barti už jo nesilaikymą susitarimo vykti aplankyti jos motiną, gyvenančią Oakdale.

Vytautas Markuzas

Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
8029 Manila Detroit 13, Mich.

A. S. Trečiokas

INSURANCE AGENTURA
Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
314 Walnut Street
NEWARK 5, N. J.

Vincent B. Archis

Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
LOS ANGELES, CALIF.
331 So. Rampart Blvd.

Petras Lalas

Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
39 Union Street
AMSTERDAM, N. Y.

J. Žemantauskas

Notaras
"Dirvos" Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

J. A. Urbonas

Dirvos Agentas Dayton
ir apilinkėje.
1302 Lamar St. Dayton, O

KĄ GALIMA PATENKINTI?

East Pittsburgh, apie 10,000 Westinghouse dirbtuvės darbininkų buvo surengę protesto streiką dėl to kad kompanija atsisakė trečiu kartu pakelti darbininkams algas, o to vietoje paskelbė atpiginti savo išdirbinių.

Kiti žmonės nori streikuoti prieš nuolat kėlimą algų, kas iškelia ir reikmenų kainas.

UAGREITINO DIVORSŲ
GĖVIMĄ

Allegheny apskrityje pagreitinata teisme divorsų išdavimas. Pradedant Birželio 1, poros galės persiskirti į 46 dienas vietoje 90 dienų, kaip dabar.

SELPIAMA APIE 48,000

Allegheny apskrityje įvairių pašalpas gaunančių asmenų eilės šiomis dienomis siekia žemiau 48,000, pirmą kartą nu-puolė nuo Sausio 10 d.

Visoje Pensylvanijoje šelpiamų asmenų skaičius siekia dabar 308,649. Per pastaras 10 savaitių tas skaičius ėjo vis mažyn.

Tie šelpiamieji valstijoje dalinasi šitaip: 50,532 negalaujančių; 93,520 senatvės pašal-pą imančių; 150,190 našlaičių vaikų; 14,506 aklų.

WATERBURY, CT.

NAUJAS BUDAS SVĘSTI
JUBILIEJUS

"Mr. ir Mrs. M. J. Colney nauju būdu atšventė savo 35 metų vedybinio gyvenimo jubiliejų. Pona Colneys, kurie aktyviai dalyvauja Lithuanian Care and Relief Klubu veikloje, suruošė 35 pakietus 80csv. turinio, vargstančioms šeimoms į Europą. Pona Colneys buvo šeštadienį šio klubo svečiais, kuris Lietuvių Respublikono Klubu patalpose jiems suruošė pagerbimo vakarienę."

Taip rašo, talpindamas p.p. Colney nuotrauką, vienas didelių Amerikiečių laikraščių apie jau Dirvoje minėtą p.p. Colney jubiliejų. Yra džiugu, kad tikrai gražus p.p. Colney darbas rado atgarsio ir Amerikiečių spaudoje. Kaip būtų gera, kad ir kiti Lietuviai savo jubiliejus, suaktuves ir kitokias šventes atžymėtų p.p. Colney pavyzdžiu, paremdami taip pagalbą reikalingus tremtinius.

P.p. Colney pagerbimo vakarienėje dalyvavo daugiau, kaip 160 žmonių. Tremtinys V. Eriminas savo tartame žodyje išsireiškė, kad p.p. Colney vardas jam jau buvo žinomas Europos tremtinių stovyklose ir sunku rasti tremtinių, kurie nebutų girdėję, o daugelis iš jų ir patys pajutę, apie p.p. Colney varomą tremtinių šelpimo darbą.

Dar kalbėjo A. Staškevičius, Neris Šimkus, L. Vilkaitis, F. Banys, M. Kripas, J. Mončiūnas, S. Colney, I. Rakauskas, J. Klika, A. Čepinskienė, V. Patrick ir A. Žilonis. A. Orantas gražiai tvarkė pobuvį.

Pobuvio metu programą išpildė dainininkai A. ir E. Stulginskai, N. ir S. Colney, M. Kripas, N. Šimkus ir J. Mončiūnas, pianinu palydėjo J. Stulginskai.

P.p. Colney gali su pasididžiavimu užurti į savo gyvenimo nueitą kelią. Jie yra vieni didžiausių Lietuvių palaikytojų ir jos rėmėjų Amerikos Lietuvių tarpe. Lai dar ilgai jie varo savo kilnaus darbo vėgą.

NEUŽMIRŠKIT 3c

Rašydami Dirvos Redakcijai, Administracijai ar Agenturai kokius paklausimus, visada įdekit už 3c pašto ženklelį atsakymui. Tas būtina.

MONTREAL
KANADA

BRITISH United Press davė Kanados spaudai gana platų pranešimą apie buvusį Lietuvos premjerą, Gen. Černių, kuris, visko netekęs, nors ne jaunas, bando sukurti naują gyvenimą Amerikoje, dirbdamas mechaniku už \$30 savaitėje.

VAL D'OR aukso kasyklų krašte, Kanadoje, buvo suruošta didelė demonstracija prieš komunizmą Gegužės 2. Joje dalyvavo 50 išvietintų Lietuvių vyrų su atitinkamais parašais.

Vietos visuomenė (Prancūzai) pradeda labiau suprasti ir įvertinti Lietuvą ir Lietuvius, apie kuriuos pirmiau veik nieko negirdėjo.

KANADOS Lietuvių Sąjunga, Gegužės 9, parapijos salėje, šiame mieste, suruošė gražią ir pavykusią vakarienę pagerbti motinas ir Motinos Dieną paminėti. Pirmininkavo A. Sakalas.

PASIRODO, Kanados pramonė, palyginus su 1939 metais, paaugus 80-čiu nuosimčių. Darbininkai Gruodžio mėnesį, sakoma, gavę algomis 541 milijonus dolarių, arba 74 milijonais daugiau negu tą mėnesį 1947 metais. Pramonės vadovai tiki, toks aukštis bus palankomas dar metų ar du.

U. S. išleis atitinkamą pašto ženkluką paminėti kad Kanada ir Šv. Valstijos jau šimtą metų gyvena nekariavusios ir bendradarbiaudamos. Tai visam pasauliui pavyzdys.

KANADOS gydytojų draugija, kaž kodėl (turbut konkurencijos sumetimais) pasisakė prieš įleidimą išvietintų profesionalų į Kanadą.

MONTREAL Pekybos Butas skelbia kad Kanadoje esama 23,000 komunistų ir 345,000 jų pakalikų. Viso gyventojų Kanada turi pervirš 12 milijonų.

KANADA duos IRO organizacijai, kuri išvietintus dabar globoja, milijoną dolarių. Dalis tų pinigų eis įkurdinimui 1,000 šeimų. Ikiol Kanada šeimų į čia neprimadavo, ir budavo už tai kritikuojama.

KANADOS imigracijos valdyba išdeportavo Ameriką komunistą, vienos unijos viršininką. Numatoma, tai pradžia, pažūrėti ar įstatymai leidžia taip daryti. Manoma ateityje atimti pilietybę iš svetv gimusių raudonukų, ir juos deportuoti.

NAUJAI susikurus spaudos bendrovė Viltis jau įsigijo savo mašiną ir sąvą butą. Tas džiugina visus Lietuvius, išskyrus komunistus. Viltis leidžia laikraštį Nepriklausoma Lietuva.

SAKOMA, Kanadon atvykta apsigyventi Lietuvos istorikas A. Šapoka. Yra jau ir kitų inteligentų tremtinių. Ne-trukus, gal jie pasirodys visuomenės ir spaudos veikloje.

Kor.

Stipri tauta neturi teisės pimesti savo valios silpnai tautai vien tik dėl to, kad ji yra stipri.

H. S. Truman,
USA Prezidentas.

BUY YOUR
EXTRA
SAVINGS
BONDS
NOW

SECURITY

PROTECT YOUR FUTURE

Detroit, Mich., Naujienos

UŽDARO SVETIMŠALIŲ
RADIJO PROGRAMAS

Keistu būdu Amerikos valdininkai bando atsikratyti komunizmo, žinodami kad per ateivių programas svetimomis kalbomis įvairios tautos varo komunistišką propagandą nuodindami savo tautiečių, bet kartu ir Amerikos piliečių sąmones.

Kad Amerika nori nusikratyti komunizmo raugo yra pilnai suprantama ir mes pirmieji to norime, bet kad Amerikos valdininkai norėdami nusikratyti komunizmą uždaro ir tas svetimšalių programas, kurios kovoja prieš komunizmą, tai mums sunku tai suprasti. Nejaugi Amerikos valdininkai nepajėgia ar nesirytė atskirti pelus nuo grūdų, nejaugi jie užmiršo, kad geri Amerikos piliečiai ir net šios šalies patrijotai turi turėti pilną žodžio laisvę.

Amerikos Lietuvių Balso radijo klubas kaip tik buvo patrijotiškas šiai šaliai ir gynė buvusios tėvynės Lietuvos reikalus, o jis kartu uždardomas su bolševikiškais.

Gal musų radijo vedėjai padarė klaidą pasirašydami su-tartį su radijo agentu House-schuleriu, žinomu komunistu, bet tai padarė ne vien Lietu-viai, bet ir kitos tautos. House-schuleris radijo stotyje buvo užėmęs tokia vieta, kad su juo kaip tik ir reikėjo pasirašyti kontraktą. Už tokia klaidą visi radijo pusvalandžiai neturėtų būti uždarami. Dalykas atsidurę teisme ir kas pagaliau iš to išeis dar nežinoma. Svetimšalių programų jau nebuvo dvi savaites.

BOLŠEVİKAMS TEISMAS

Šeštadienį, Gegužės 29, buvę Lietuviai tremtiniai, gyvenan-tys Detroit, ruošia Stalino teismą. Šios rūšies įvykis čia yra pirmtinis ir apie jį nieko negalime pasakyti iki to laiko, kol tas teismas įvyks ir mes turėsime progos jame dalyvau-ti.

Stalino teismo ruošimą išaukė bolševikė Masytė. Kai po Lietuvos Nepriklausomybės 30 metų sukakties paminėjimo svečias kalbėtojas Antanas Tolis savo kalboje priminė kad Masytė per bolševikų radio skleidžia neteisingas žinias iš Lietuvos. Masytė per bolševikišką Vilnį išaukė A. Tolį ir tremtinius į debatus.

Tremtiniai prirodė kad Lie-tuvos pavergimas Rusais nėra diskutuotinas reikalas, nes tai yra kriminališkas nusizen-gimas prieš žmonią, ir vietoje debatu tremtiniai paskelbė Stalino teismą. Masytė su savo sėbrais galės ateiti ir apgin-ti bolševistinį terorą, jeigu ji tai sugebės. Ji yra advokatė.

KUNDROTŲ SEIMA NUOSIR-
DZIAI SELPIA TREMTINIUS

Ona Kundrotienė (Conrad) ir jos sunus Augustinas pasku-tiniais laikais susirupino Lie-tuviais tremtiniais ir jiems pasiuntė ketelį stuntinių mai-sto ir ruošia affidavitus.

Ona Conrad budama našle išaugino gražią šeimą: tris su-nus ir dukterį, juos išmokino, ir jos vaikai yra gabūs ir darb-štūs.

Žinomas Lietuvos advokatas Alex Conrad tai Onos Kundro-tienės sunus. Augustinas gyve-na su motina ir prižiūri vi-sus šeimos reikalus. Jie gyvena gražiame name, turi ir ki-tų nuosavybių.

Kai aš tik istolo pažinojau O. Kundrotienę, pamanydavau kad gal but jai, kaip našlei per ilgus metus, yra net sunku ver-sis, bet arčiau pažinusi pama-čiau kad ji gražiai gyvena. Vi-si jos vaikai ją myli, visi pa-deda, taip kad Ona Kundrotie-nė turi liuso pinigų kišenių ir kad jos širdis pajunta gal-lestį savo tautiečiams ji eina, pirkinėja daiktus ir maisto produktus, riša ir siunčia pa-kietus mūsų tremtinims.

Ona Kundrotienė per BALF vieša rinkliavą surinko \$93 au-kų, ir buvo antra iš daugiau-sia surinkusių. Tas, žinoma, įvyko ne be pastangų. Ji rin-ko aukas nuo 7 val. ryto iki vėlamos vakaro.

Peržvelgus Lietuviską visuo-menę pamatai kad vis daugiau ir daugiau mūsų žmonių širdy-se atsiranda tautinio solidaru-mo.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ
SUSIRINKIMAS

Gegužės 9, Armono salėje, įvyko Tėvynės Mylėtojų Dr-jos 68 kuopos susirinkimas. Susirinkimą vedė pirm. Feliksas Motuzas. Susirinkime išreikš-ta apgailavimų kad TMD neiš-leidžia savo nariams daugiau naujų knygų. Kadangi šios or-ganizacijos tikslas leisti kny-gas, net ir narių mokestys ant to paremta, tat nesant naujų knygų nariams duoti, nepato-gu ir narius įrašyti. Kai ku-rie TMD nariai sau daleidžia kad yra sunku dabar išleisti knygų, bet vis tik skyrus na-riais neskaitlingas, ir norisi tikėti kad butų daugiau knygų butų daugiau ir narių.

Susirinkime užsimokėjusiems nariams buvo duodama knyga "Pakelui į Mirtį". Ši knyga yra vertinga ir brangintina, bet tai jau pereitų metų laidos knyga ir nariai ją jau didumo-gi turi. Iš to išplaukia kad narių noras leisti daugiau knygų, kas, žinoma, priklauso nuo centro valdybos.

Po TMD susirinkimo buvo atlaikyta ir Sandaros susirinkimas, kurį vedė pirm. Juozas Tamošius. Išrinkta du na-riai į parengimų komisiją. Fe-liksas Motuzas ir J. Semaška.

M. Sims.

ATIDARĖ KOOPERATYVĄ

Detroit, Bal. 23, atsidarė Ko-operatyvškas sandėlis - Warehouse No. 1, 11555 East Warren street, skersai, Briggs dirbtuvė.

Joje parduoda valgomus da-lykus, darbininkams rubus, au-tomobilių ratams gumas, moto-rinius aliejus, prosus, lempas, skalbiamas mažinas, ir kitus namams reikalingus dalykus.

Kas nori gali prigulėti prie šios organizacijos, ir kas nori gali pirkti, atdara visiems.

Pirkėjas iš šios krautuvės gali tapti jos dalininku, sėras po \$20. Metų gale bus sver-ta pelnas ir bus išdalinta pir-kėjams, jeigu bus pelno. Tai panaujinimas kitados Ameri-koje bandytų išplėsti koopera-tyvinių krautuvų.

Vyt. Markuzas.

JURŲ MOKYKLA
DĖKOJA

LIETUVIŲ Jurų Mokykla Flensburge dirbdama trečius mokslo metus, nuo pat savo įsikurimo pradžios yra susilau-kus daug paramos per BALF iš Amerikos brolių Lietuvių pinigų, maisto ir rubų pavidale. Ši parama mums suteikė galimybes įsigyti reikalingiau-sių mokslo priemonių ir palen-gvino sunkias bei alkanas die-nas lektoriams ir mokiniams, palaikė musų jėgas sunkiam ir įtemptam darbui liudnose tremtinių aplinkybėse.

Tas širdingas mūsų Ameri-kos tautiečių atjautimas varg-stančių brolių Vokietijoje am-žinai pasiliks mūsų širdyse įrašytas kaip ženklas vienybės, žmoniškumo ir artimo meilės. Jusų pagalba stiprina musų viltis ir jėgas visokiariopai ko-va už tėvynės išlaisvinimą.

Atskiras širdingas padėkos žodis tenka Lietuvos Generali-niam Konsulatui New Yorke už paauktus Jurų Mokyklai 75 dolarius.

Lietuvių Jurų Mokyklos
Lektoriai ir mokiniai.
P. Mažeika,
Liet. Jur. Mokyklos Direkt.

NUZUDĖ. Bryan, Ohio. — Gegužės 7 d. 14 metų mokyk-lės mokinys prisipažino nužudęs vietos senyvo gyventojų porą, nes jam reikėjo jų auto-mobilio kad galėtų nuvežti savo "panelę" į jaunų studen-tų mokyklos šoki.

ITALIJOJE, Gegužės 1, prie Montecastello, sugriuvus til-tui užmušta 17 darbininkų ir 23 kiti sužeisti.

Vokietijoje, Lietuviai tremtiniai susiorganizavę į Lietuvų Tremtinių Bendruomenę, kuriai visi ir priklauso. Kasmet, renkant nuo 1000 tremtinių vieną atstovą, įvyksta tų rink-tų atstovų suvažiavimai ir jie išrenka centro komitetą. Pas-tutiniū metu toks suvažiavimas įvyko Kovo 4 d. Nuotrau-koje matome (iš dešinės) A. Gylį, buvusį centro komiteto pirmininką, J. Gaučį, dabartinį centro komiteto pirmininką, ir M. Rėklaitį, nuolatinį išdininką. (Kliše "Viltis")

LIETUVOS AŽUOLAS AMERIKOJE

Baltimorės Lietuviai Lenkys tą Ažuolą Geg. 23

Annapolis, Md. — Prieš dvy-liką metų čia Baltimorės Lie-tuvių Draugijų Taryba pasodino atsiųstą iš Lietuvos ažuolaitį prie Marylando Valstybės Ru-mų. Dabar jis yra aukštas, iš-siškąjęs, gražus, linksmai au-ga laisvoje Amerikos žemėje.

Šis ažuolas primena Lietuvos Nepriklausomybės laikus, kai Lietuva buvo nepriklausoma valstybė, pripažinta pasaulio šalių suveranine, demokratine respublika ir primena tas die-nas, kai Marylando valstija iš-tiesė ranką ir pasveikino Lie-tuvos valstybę kaip laisvą šalį.

Staigmena buvo tokia: vie-nas tuolaikinių Marylando se-natorių, Joseph M. Wyatt, 1935 metų legislaturės sesijoje, ine-šė bendrą rezoliuciją, kuria ei-nant kas met Vasario 16-ji die-na butų šioje valstijoje šven-čiama kaip Lietuvos Respubli-kos diena. Tą rezoliuciją pri-ėmė Marylando senatas ir at-stovų rūmai. Tų pačių metų Gegužėje, tuolaikinis gubernatarijus Harry W. Nice, pasirašė po tą rezoliuciją, ir nuo to lai-ko kiekvienais metais Marylan-do valstija skelbia kiekvieną Vasario 16-tą Lietuvos Respub-likos dieną.

To įvykio atžymėjimui, Ma-rylando Lietuviai, vadovaujant Baltimorės Lietuvių Draugijų Tarybai, paprašė Lietuvos Pa-siuntinybę Washington, kad gautų iš Lietuvos ažuolaitį.

Pasiuntinybė ažuolaitį parupi-no, ir 1935 metų Gegužės mėn. tas ažuolaitis su atitinkamo-mis ceremonijomis buvo pasodintas prie Marylando Valstij-os Rumų, Annapolyje.

Po to, kas met, Marylando Lietuviai, vadovaujami Draugijų Tarybos, Gegužės mėnesį keliaudavo į Annapolis aplan-kyti Lietuviško ažuolo. Tik pastaro karo metu, dėl gasoli-no stokos, tos ceremonijos po-rai metų buvo pertrauktos.

Pernai, po ceremonijų prie ažuolo ir Atstovų Rumuose, kartu dalyvavęs gubernatorius W. Preston Lane visus pakvie-tė į Executive Mansion, ir ten maloniai su visais pasišmonėjo ir parodė visą Mansion ir ap-linkinį gėlyną.

Šiais metais Draugijų Tary-ba rengia žygį į Annapolį sek-tadienį, Gegužės 23. Tą dieną ažuolo lankytojai susirinks prie Lietuvių salės, 851 Hollins St., Baltimorėje ir vyks į An-napolį, pas ažuolą. Prie ažuolo ceremonijos įvyks 11 val. ryto, o po to visi žygiuos į Atstovų pinghausen, Kreis Minden, Rumus, kur bus atitinkama Germany.

CHARLES & SON
FUNERAL HOME

NAUJA MODERNISKA KOPLYCIA

Charles Stapanaukas, Licensed Embalmer

7321 Puritan
Telef. University 4-4877

Detroit 21, M'ch.
Namų: HOGAR 8100

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse —

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinus Tauta —
Jungo Nevilks!

Alė Arbačiauskienė.

Žmogau, Pavasaris!

Pavasaris! Mes einame gatve, ir išsipykę žaizdas mus tarytum kelia aukštyn. Giliai įkvepiame dulkėmis ir dujomis atmiesto oro.... Ne tas kaip Lietuvos laukuose, Ne tas kaip Kaune, žaliakalnyje. Tačiau, pavasaris! Ir palieki spintoje skrybėlę, palieki pirštines kišenėje.

Saulė ir minkštas vėjas, žaizda medžiūse ir širdyje.... Kaž kaip lengviau, aiškiau, kaž kaip norėtum aprėpti, kaž kur skristi, kaž ką nepaprasto veikti.... Ir neberimsti kambaryje, neberimsti darbovietėje, neberimsti pats savo viduje.... Pavasaris atneša nerimą, dažnai net karus, neramumus, atneša taip pat meilę, kurybinį įkvėpimą, veiklumą, naujas idėjas....

Pavasaris, Amerikiet! Pavasaris, Lietuvi! Tu taisy sa-vo automobilį, švarini, blizgini. Tu pasidarysi sau atostogų, malonumų. Arba išvažiuosi nors šventadieniais už miesto, į žalią gamtą, iškilausi, pramogausi. Tu nenori miestoto dulkių, tvaiko, nebenori žiemos uždaro. Tau skęsiasi sparnai, nori kaž kur lėkti, kaž ko įsiekti, kaž kuo džiaugtis....

Tu pirksi naujų drabužių, nes pavasari norisi gražiau, spalvingiau, puošniau atrodyti. Tu nori išvažiuoti, atostogauti, nes tavo siela trokšta pavasariško naujumo ir giedrumo.

Tau tikras pavasaris, laisvas Amerikiet!

Bet ar prisimeni kad yra kaž kur skaismo ir mirties lageriai? Yra kaž kur toli, šiaurėje už vandenynų, už kalnų, kur ir gamta žiauri, ir dar žiauresni žmonės. Ten nėra pavasario, nėra atostogų, nėra džiaugsmo. Ten amžina žiema, amžina vergija, amžina tamsa ir nesibaigiančios žmogaus kūno bei sielos kančios.

Ten daugelis tavo brolių ir sesučių, net senų senelių ir mažų kudių, nekaltai ištremti. Be Tėvynės, be vilties, be duonos, be pavasario jie. Juos pavergė, ištrėmė ir kankina nežmoniškomis kančiomis žmogus-zvėris.

Ar tau neskauda, ar tau nepilso krutinė pavasariškas džiaugsmas čia, kai žinai, kai mintyse regiši toli, toli nuo čia, bet taip arti širdyje, nekaltų žmonių, tavo tautiečių, tavo kaimynų, giminių kančią?

Ar tu galėsi visiškai ramiai kaitintis saulėje, ar galėsi užmirti? Ar tu nenori šauktis teisybės, šauktis ten kur tik tu gali? O šaukti reikia, o veikti reikia. Jei tu — gyvas ir laisvas — nešauksi, milijonai griaučių, milijonai nukankintų sielų ten pradės šaukti....

Ar bevertas žmogus džiaugtis saule žemės planetoje, jei vienas gali taip kankinti, o kitas tylėdamas į kankinimą žiūrėti!....

Ateis laikas. Taip. Mes kalbame ir laukiame. O milijonai nebesulauks.

Pavasaris vilioja mus — laisvus ir laimingus Amerikiečius. Saulė, sportas, kurortai. Neturtingiesiems — saulė, laisvė po darbo, sotas kėsnis duonos, ramios, be baimės, dienos ir naktys....

Bet ar prisimeni kad yra ir kiti mirties lageriai? Ten kur taip pat žaliuoja pavasaris; ten kur Amerikiečių išlaisvinta nuo prispaudėjų žemė. Mirties lageriai. Tremtiniai.

Juos irgi siekia žmogaus-zvėries nagai. Jie susipainiojusios politikos auka; jie baimės ir bado naguose. Naktį ir dieną

virš jų galvų — žmogaus-zvėries, kankintojo šmėkla.

Pavasaris žaliuoja aplink jų lagerius, bet viduje — mirties šaltis. Jie neturi pavasario, neturi laisvės, neturi ramybės, duonos. Jie ištremti iš Tėvynės gražiausio pavasario, ištremti iš žalių, derlingų laukų, ištremti iš jaukių, šiltų gimtų griūčių....

Tremtiniai. Jie neturi pavasario, kaip tu turi, Amerikiet. Ar galime ir čia pasakyti — ateis laikas, lauksime? Ne! Kai ateis laikas, mirties lageriai bus tušti, arba pilni.... griaučių. Badas kvatojas ant jų lagerių stogų, baimė varo iš proto kiekvieną, o giltinė gaila dalgį....

Jei tu, laisvas Amerikiet, nieko nedarysi arba permažai darysi, tuose lageriuose žus tavo giminės, kaimynai, tavo tautiečiai.

Prisimink spaudoje buvusį vieno tremtinio laišką: dvejis metus jo brolis ruošėsi ir žadėjo atsiųsti affidavitą jo šeimai. Brolis dar tebesiruošia, tebegalvoja, o tremtinio šeimai affidavitai jau neberekalingi: moteris ir vaikučiai susirgo džiova, o sergantieji jau niekur negali išvažiuoti.

Pavasaris. Mes skubame džiaugtis. Bet paskubėkime ir gelbėti! Neatidėliokim. Kiekviena diena, kiekviena valanda stumia tremtinius į pražūtį. Kodėl jie su paskutiniais centais siunčia laiškus "Eilboten"

JIE PRAŠO RUBŲ, APRENGKITE JUOS!

Dabar vyksta BALF Rubų Vajus. Ne visur jis įsisiubavo pilnu tempu. Rubų reikia daug daugiau negu jų gauname.

Vajui plačiau išgarsinti yra pagaminti nauji plakatai, kuriuos gali gauti BALF skyriai, vajaus komitetai ir visos bendradarbiaujančios organizacijos.

Naujas plakatas atvaizduoja išbadėjusius, nuplyšusius tremtinius Europoje. Plakatai paveiks piešė tremtinių menininkė p-lė A. Veščionaitė.

Kurie BALF rubų vajaus komitetai, skyriai ar draugijos norėtų tokių plakatų (21x16 colių didumo) atspausdinti su jų centrelų-sandėlių adresais, tuoj praneškite BALF centrui, pažymėdami kiek jų galėsite sunaudoti. Gavę užsakymą, tuoj pagaminsime ir nusiųsime jums plakatus.

Rubus, avalynę ir kitokius daiktus malonėkite ir toliau siųsti į BALF Centro sandėlį, adresuotai:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
105 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.

(skubius), kodėl jie prašo rašyti oro paštą? Jie šaukiasi greitos pagalbos! Pavėluosi mėnesį, dieną, net valandą, ir gali juos pražudyti.

Gerieji, bet lėti Amerikiečiai, paskubėkit! Jei darai affidavitą, daryk kuogrečiau. Jei riši maisto siuntinį, risk ir siųsk šiandien, neatidėliok ryt-dienai. Jei nori aukoti, aukok tuoj, o aukas renkantieji — perduokite tuoj kur reikalinga.

Tempo! Įsivaizduokime skęstantį. Jeigu mes bėgte bėgsim į krantą ir skubėdami gelbėsime — išgelbėsime; jeigu eisim pamažu, dairdamiesi, abejodami, skęstantis nusks....

Žinau, mielas Amerikiet, pavasari tu nori daugiau malonumų — ir aukoti, vis aukoti ir aukoti, tau nepatinka. Tu neaukok daug. Neskrisk savo malonumų, neatsisakyk savo planų. Visą turėk sau kaip ir turėjęs. Tik tai saiko, tik truputį santurumo, ir tu turėsi savo malonumus, ir galėsi kelis dolarius duoti badaujančiams.

Prisimink visada Lietuvišką patarlę: "Kas per daug, nesveika". Jei per daug valgysi, susirgsi. Jei per daug gersi, irgi blogai jausiesi. Jei per daug puošiesi, per daug skrybėlių, suknelių, kaklaraiščių.... Dažniausia iš tų daugelio nebūna nei vieno tikrai gražaus. Pirk vieną-antrą tikrai gražų dalyką: ir pigiau, ir gražiau. Gausumas neduoda grožio. Paprastume ir kuklume dažniausia tikras grožis. Per daug lėbaisi, irgi tik pakenksi savo sveikatai ir dvasinei ramybei.

Tik vienas "per daug" nekenkia.... Daryti gera, gelbėti kitus, užjausti. Ar nepajunti nuostabią ramybę, palaimą, tikrą pavasari savyje kai padarai ką nors gera? Ir juo daugiau darai gera, juo tau pačiam geriau, ramiau.

Pavasaris, žmogau! Džiaukis pavasariu ir pagalvok kaip galėtum ir kitiems, nelaimingiesiems, to pavasariško džiaugsmo duoti. O tada tu busi tikras žmogus, ir tavo sieloje bus tikras pavasaris.

GERAS ŽODIS TREMTINIAMS

"The Saturday Evening Post", Gegužės 1 d. numeryje atspausdino straipsnį apie DP problemas pavadintą "DPs Would Pay Us a Dividend". Straipsnis parašytas Martin Sommers, to žurnalo užsienio žinių skyriaus redaktorius.

Tuo straipsniu bus daug pagelbėta tremtiniams. Tikimasi, kad jis paveiks ir Amerikos Kongreso narius.

Straipsnyje tarp kita ko yra pasakyta: "... An investment in displaced persons as American citizens of the future would pay us dividends...."

"The Sat. Ev. Post" yra vienas didžiausių USA žurnalų.

1948 UŽRAŠŲ KNYGUTĖ UŽ 25c

Tremtinių knygų leidykla Vokietijoje "Aistra" atsiuntė Dirvos knygynui gražią kišeninę 1948 metų kalendorių-užrašų knygutę (note book).

Jie rašo: "Kalendorių kainos nenustatomė, matysit patys. Jeigu turėtumėt galimybės už juos mums kuo nors atsilyginti, busime dėkingi. Musų noras yra parodyti užjuriu broliams kad mes ir benamių stovyklose gyvendami nenuleidžiame rankų, bet dirbame kiek sąlygos leidžia, Lietuviską kultūros darbą...."

Dirvos knygynas prisiųs šią knygutę už 25c, ir tie pinigai bus pasiųsti tiems broliams tremtiniams paremti. Siųskit mums pašto ženklus.

DIRVA,
6820 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio

BURLIOKIŠKOS KOMUNISTINĖS DAINOS IR STALINO ŠLOVINIMAS SUDARO VISĄ LIETUVOS MUZIKĄ

Dr. Kęst. Kernušis.

Visai stengdamasis apgauti ir vilioji Lietuvius tremtinius, specialus Rusišką čekistų laikraštis Vilniuje "Tėvynės Balsas" (nr. 4) paskelbė jų priterorizuoto ir prigrąsdinto Vilniškio orkestranto J. Gaudrimo "rašinį" apie šių dienų Lietuvos "muzikinį gyvenimą".

Rusų čekistų naganu, Lukiškių kalėjimu bei Sibiro "įkvėptas" vargšas "muzikantas" J. Gaudrimas raitosi kaip šilta vilna: pirmiausia nuo komunistinio teroro pasitraukusius Lietuvius tremtinius jis čekistiškai apšaukia "visokio plauko politiniais banditais bei spekuliantais", toliau su pagieža apdėgia Nepriklausomos Lietuvos laikmetį ir pagal komunistų "generalinę liniją" klykia kodėl tada Lietuvoje vyravo "vakarietiška kultūra", "jivl-k-ta ir Prancūziškus, tai į Vokiekus vakarietiškos muzikos rėmus".

Esą, tik dabar "iš pasaulinio muzikos centro — iš Maskvos" — ateina Rusų Staliniškas čekistinis "prikazas": "Lietuviai, kurkite Lietuviskai. Mes laukiame jūsų kurinių. Ir Maskva, ir kitos respublikos klausosi Lietuviskos muzikos. Dabar mes turime savo Lietuviskajai muzikai 200 milijonų auditoriją".

Taip, tukstančiai Lietuvii, žustantių kančiose Sibire, kuria didelė dejavimų, beviltiško paskutinio šauksmo ir raudų bei amžino prakeikimo Rusiškam komunistiniam imperijizmui "muziką" ir tikrai tos "Lietuviškos muzikos" klausosi ir kitos respublikos ir ji klaikiu šiurpu skamba per visą laisvąjį pasaulį.

Ir plati yra baigiamos naikinti Lietuvii tautos tragedijos liudininkų auditorija, tai mato ne tik 200 milijonų komunistinių vergų, bet tai supranta ir visa žmonija.

J. Gaudrimas dar prasmingai paaiškina kad arti diena kai Lietuvoje išviso nebūs Lietuvii. "Dar vien-kiti metai ir po visą mūsų kraštą nuskambės naujos pavadės".

O štai ir Rusų naikinamos Lietuvos "dideli tautinės muzikos laimėjimai": "Kompozitorių parašyta, musų orkestrų, ansamblių, chorų, solistų ir saviveiklos išpildoma — didelis pluoštas tarybinių dainų...."

"J. Gruodis parašė nemažą naujų dainų, daugiausia Staliniškos premijos laureatės Salomėjos Neries žodžiais". "Pagaliau didžiausio pasiekimo sulaukė J. Tallat-Kelpšos pasakutinis karinys, 'Poema-kantata apie Staliną' S. Neries poemos žodžiais".

B. Dvarionas parašęs muziką apie komunistę Zarasų žydę M. Melnik, A. Račūnas — "gilus turinio ir širdingai išjaustą 'Kantatą apie Staliną'". Ant. Venclovos žodžiais, Zydas A. Kleinicki — "parašęs eilę dainų, kantatų" apie tą šių dienų Lietuvos Rusišką dievaitę Zarasų žydišką komjainuolę M. Melnik. J. Gaudrimas perduoda pagal Stalino "generalinę liniją" pravestą A. Račūno čekistiškai nuderintą šių dienų Lietuvos kompozitorių kryptį: "Svarbu parašyti gerą tarybinę operą, kad ji turėtų pasisekimą masėse. Reikia kad operoje būtų surasta tarybinė tradicija...."

J. Gaudrimui, šiandien klusniai ištremtam Rusų čekistiškai pasisekimą masėse. Reikia kad operoje būtų surasta tarybinė tradicija....

radijofono orkestrantų, kai Tamsta ir jie 1940-41 m. kartu grojote Vilniaus radijofono orkestre ir jie visai nekaltai tada labai brutaliai Rusų NKVD buvo areštuoti ir tuojau sunaikinti?

IŠ TREMTINIO LAIŠKO

...."Kai nunešiau p. Kazlauskienę karišku paštu ponų Ramučių (iš Detroit, Mich.) siųstą pakietą, pats tik neapsiverčiau iš susijaudinimo.

"Radau kareivinių dideliame kambaryje kelioliką sukrypusių medinių lovų, ant kurių sėdėjo arba gulėjo keliolika išbalsusių, liudnais veidais ir klaidiom akim, įvairaus amžiaus vyrų ir moterų (buvo šventadienis). Nors švara pas musų tautiečius visur p a v y z dinga, bet toks žmonių sukimšimas į kareivinių kazematus, kur šeima nuo šeimos atsivėrė tik marškomis, be to, išblyškę nuo nusimaitinimo veidai ir liudesys jų akyse, daro klaidų vaizdą.

"Mano nepažįstami p. Ramučiai! Aš nežinau kokiais žodžiais Jums dėkoju už pakietą minima moteris, bet Jūs neaprasit, patys nematę, kokį džiaugsmą padarė savo gera širdim anoms trims moteriškėms: Kazlauskienė, jos senučiai motinai ir keliolikmetei dukrelei. Kai aš, palikęs pakietą ir truputį pasikalbėjęs atsiveikinau, senutės akys pasirodė ašaros, ir ji šnibždėjo: 'Tegul Dievas padeda geriems žmonėms, kurie musų nelaimingų neužmiršta.'"

"Ir man, tik maža dalele prisidėjus (atvežus 300 klm. pakietą) pasidarė taip lengva, taip gera ir drauge taip graudu kad šį kartą gavo dovanų tik tos trys moterys, nors už marškomis atitvertų 'sienu' yra dar daug tokių kurie pakietų negauna...."

ŠVEDIJA turi apie du milijonus radio priimtuvų setų.

SKAITYKIT IR PLATINKIT ŠIAS KNYGAS LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE

(Su Lietuvos žemėlapiu, su daug vaizdų iš bolševikų žiaurumų su Lietuviais 1940) Ši 312 puslapių didumo knyga atskleidžia kokias klastas Maskva vartojo ruošdamosi pavergti Lietuvą. Kaip pats aprašymas taip ir vaizdai parodo bolševikų žiaurias masines žmogžudystes Lietuvoje. Lietuviškos knygos kaina \$3.00 (ši knyga ruošiamą išleisti Angliškoje kalboje, Lietuviai prašomi aukoti tam reikalui. Kas prisiųs \$5.00 už Lietuviską, parems ir Anglišką išleidimą.)

"TIMELESS LITHUANIA"

LIETUVOS ISTORIJA ANGLŲ KALBOJE

Kaina \$3.00

(Su Lietuvos vaizdais, su Autoriaus Dr. Norem atvaizdu, su Lietuvos žemėlapiu)

Tai įžymis, didelė Lietuvos Istorija Angliškoje kalboje, apimanti senovę ir Nepriklausomos Lietuvos laikus, kaip visa tai matė, patyrė ir pergyveno Dr. Norem, Amerikos Ministras Lietuvai prieš šį II Pasaulinį karą.

AMERIKOS LIETUVIŲ MISIJA

IR JOS DARBAI

Tuoju reikalaukit sau vienos arba daugiau šių įdomių knygų-albumų su plačiu aprašymu apie Amerikos Lietuvii Misijos veikimus Washingtone ir San Francisco. Albumas 32 pusl., 9x12 colių dydžio, su gausybe fotografijų ir Lietuviskais ir Angliškais aprašymais apie Misijos žygius. Auka \$1.00 už vieną.

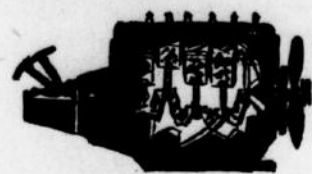
Visų šių knygų pelnas eina tėsiumi kovų už Lietuvos Nepriklausomybę.

Užsakymus siųskit laišku, įdėdami pinigais arba čekiais ar money orderiais.

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Pašalink purvus iš motoro., gražink stiprumą ir spartą!

Padaryk tai su Sohitone Motor Flush—greičiau, lengviau, pigiau būdu koks tik žinomas pašalinimui suodžių, varnišio ir purvo įsų inžine. Ir kaštuoja visai mažai! Sustok šiandien savo artimoje Sohio stotyje. Išvalyk žieminių užsiteršimą iš savo inšino! Sugrąžink greitį, smarkumą ir pajėgumą pigiu Sohio būdu.

Pilnas Sohiono Motor Flush tik \$1.20

(didumos karų)

NAUJOS KNYGOS

Dramos Veikalai, Vyt. Alant, 126 psl. Išeido "Musų Kelias", Dillingene, 1947 m.

Sparnus man meta paukštės, Benys Rutkunas. Ketvirta lyrikos knyga. Išeido Atžalynas, 1947 m.

Likimo Keliu, Alė Ruta-Nakaitė, 140 psl. Išeido Atžalynas, 1947 m.

Lietuvos Keliu, B. Babrauskas. Skaitymai Lietuviskai ištrėmimo mokyklai. I-j dalis, 192 ps. Išeido Atžalynas 1947 m.

BALF'o PASTANGOS DEL TREMTINIŲ IŠILEIDIMO

BALF'as rupestingai seka visus bilius ir projektus tremtiniams į USA įsileisti. Tuo tikslu BALF'as intensyviai veikia.

Ryšium su Fellows biliaus akcija, BALF'o pirmininkas nusiuntė raštą atitinkamam asmeniui, padėkodamas už rūpesčius šį bilį praveisti ir rušindamas kai kurias taisyklynas šio biliaus vietas.

Trukdomi Emigrantai į Suv. Valstijas

Bolševikai Lietuvoje spaudina laikraštपालाई "Tėvynės Balsą". Jis skiriamas tremtiniams, propagandai už grįžimą namo. Drauge su IRO pareigūnais bolševikai platina jį stovyklose.

"T. Balso" 8 Nr. išspausdinta dalis laiško neva rašyto Adomo Gulbino, gyvenančio Bayreutho Lietuvii stovykloje, į tą laišką "T.B." duoda ir atsakymą.

Pasiteiravus sužinota, kad Adomas Gulbinas tikrai gyvena Bayreutho, Lietuvii stovykloje, bet jis 1946 m. Liepos 17 d. mirė ir palaidotas Bayreutho St. Georg kapinėse. Taigi visai aišku, kad Adomas Gulbinas "Tėvynės Balsui" laiško nei negalėjo rašyti ir nerašė, nes kol A. Gulbinas buvo gyvas, dar nebuvo nei "Tėvynės Balso".

AIRIJOJE truksta namų tarnaičių ir specialistų techniko įmonėse, kurie raginami importuoti iš kitų šalių.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, O.

GIRTI DIPLOMATAI

DABAR tik paskelbia vienas Amerikiečių laikraštis tą faktą kad Jaltos konferencijoje, kur Stalinas vaišino Rooseveltą ir Churchillį, buvo išgerta 16.000 bonkų svaiginančių gėrimų. Kiekvienų pietų posėdžio metu buvo pasakytas nuo 30 iki 40 tų vadinamų "toastų" su degtinėmis taurėmis iškeltomis į orą.

Tas laikraštis pareiškia kad šioje tai konferencijoje Rooseveltas sulaužė savo priesaikas, pažemino savo autoritetą ir atidavė Stalinui teritorijas, salas ir t. t. išties tautas. Taip, sako, šioje girtavimo orgijoje Rooseveltas sutiko paversti milijonus baltų žmonių tironų vergais.

Kuomet Rooseveltas skelbė ir kalbėjo apie žmonijos ir tautų laisvą, namie sėdėdamas, jis pasielgė kaip daugelis silpnųjų valdininkų, kurie, šnipų apsupti, įvilioti į draugiškus pasitarimus, ima ir išduoda savo valstybės paslaptis: iš jo buvo išviliota viskas ką sovietai norėjo, kada pakliuvo jų pinklėse.

Klastoms, prigavystėms, papirkimams, girdymams ir suviliojimams Stalinas pinigų nesigaili, tai yra viena iš jo priemonių kitus, silpnavačius valdovus, suvilioti, apgauti. Jis specialiai ir kvietė Rooseveltą ir Churchillį į Jaltą, į senus carų vasarnamius Kreme, kur privežė, prigabeno dešimtis tukstančių bonkų svaiginančių gėrimų, ir juose paskandino Amerikiečių ir Britų pačių aukštųjų vadų protus.

Amerika kariavo už tautų laisvę, už žmonijos liuositybę, už ramų, laimingą, be baimės, rytojų, bet pats vyriausias Amerikos karo jėgų vadas nejuokiomis pardavė savo šalies principus kalvazūdžiams, ir nustumė pasaulį į tokia dumblynę iš kurios ir dabar kiti Amerikos vadai nepajėgia ištraukti, nežiurint didelių savo norų.

Milijonai įvairių tautų žmonių paversti vergais — ne negrai, bet balti žmonės, daugiausia krikščionys.

Kiti milijonai kenčia terorą, netikro rytojaus baimę sovietų planais komunistų pavergtose šalyse.

Kaip Rooseveltas iš pat pradžių savo prezidentavimo buvo komunistų apgautas parodo tas faktas:

Pirm Roosevelto laikų, Amerikos vyriausybės nusištatymas buvo nepripažinti Stalino komunistinės sovietų vyriausybės, kuri nebuvo Rusijos žmonių valdžia ir primesta Rusams prieš žmonių valią.

Rooseveltas ir jo raudonukai padėjėjai tą pakeitė. Nežiurint to kad Rusijoje didelė dalis žmonių yra vergais ir laikomi tiesiog koncentracijos stovyklose, Franklin Roosevelt pripažino Stalino vyriausybę kaip "laisvai išrinktą" Rusijos valdžią.

Po to pripažinimo sovietų Rusijos ir nuo įsteigimo diplomatinį santykių su Maskva, Amerika taip ir slydo palengva į Roosevelto New Dealerių paruoštą duobę.

Kilęs karas 1939 metais dalykus kiek pakeitė, tačiau juos sugebėjo gudriai išnaudoti Stalinas, ir Amerikos diplomatai buvo degtinėje paskandinti ir Stalinas atsiekė tai ką jam atskleidė nauji pasauliniai įvykiai — didelės dalies Europos ir Azijos pavergimą.

RIMTI YRA ŠIOS DAINOS ŽODŽIAI

Dirvos bendradarbis K. Pl. Vokietijoje prisiuntė mums iš BDPS biuletenio Lietuvos Laisvės kovotojų (partizanų) dainą. Ši daina šiuo metu tebedainuojama tų Lietuvos vyrų miškų gludumoje, kurie nenori pripažinti bolševikiškos priespaudos ir prieš ją kovoja:

RAUDA RUDENS VEJAI...

Rauda rudens vejai, verkia už langų,
Tolimam Sibire ilgu, neramų;
Skrustu nuriudėjo asara viena,
O širdis vaitoja laimės alkana.
Pabundi iš miego, praveri akis,
Aidi sargo žingsniai, raktų skambesys.
Niekas, vai, nežino kiek tu čia kenti,
Kiek naktų nemiegi, kaip dalia sunki!
Lyg pakastas žiedas rudeno šalnų
Ilgisi jaunystės laisvės ir dainų.
Lyg tyli paguoda atskrenda malda
Ir gaivina širdį alpstančią tada.
O! motule mano, motina sena,
Neraudok prie vartų, asarų gana;
Dar prabėgs pro šalį daug dienų, oi daug,
Aš visvien sugrįšiu — tu tikėk ir lauk!
Kas, kad man paskirta tremtinio dalis,
Sibiras, Uralas, tolma šalis, —
Aš sugrįšiu laisvėn tėviškės keliu
Ir tave myluosiu, taip karštai tikiu.
Dievas neapleidžia smilgos, vabalų,
Nei benamio paukščio, ištikto audrų;
Neapleis ir mūsų tėviškės mažos —
Nes už josios laisvę sunys jos kovos!

Kaip toliau mūsų korespondentas praneša, BDPS biuletenis, "Laisvės Rytas", Lietuvos partizanų slapstas laikraštis, apie gyvenimą SSSR kraštuose rašo:

"Tiek pačioje Rusijoje, ypačiai Ukrainoje ir Bielorijoje, tiek kituose bolševikų užimtuose kraštuose, kaip Lenkijoje, Vengrijoje ir kitur, kyla vis didesnis nepasitenkinimas okupantų valdžia ir atsiranda vis daugiau ir daugiau partizanų. Be to, kylantis Rusijoje badas užima vis didesnius rajonus ir todėl nepasitenkinimas valdžia taip pat auga. Dėl šių priežasčių ir NKVD jėgos silpnėja, nes reikalinga užimti vis didesni veikimo plotai". Toliau laikraštis tęsia:

Balsas iš Praeitės dar Kužda

Amerikos Socialistų partija atlaikė savo nacionalę konvenciją Reading, Pa. Kaip nežymus tas miestelis Amerikoje, taip nereikšminga yra ir socialistų partija Amerikos gyvenime. Lyg ir atitiko kad socialistų partijos vadai ten suvažiutų ir nominuotų savo nuolatinių kandidatų ir prezidentus, Norman Thomas.

Socialistų partija yra tikrai praeitis ir jų darbas bei pastangos yra silpnas balsas iš praeties.

Progresuojantieji socialistai virto komunistais ir, kiek tai liečia Rusiją ir dalį Europos, jie sau daug laimėjo.

Socialistai yra sena liekana, nesurandanti sau vietos, ir tik kaip kur, imant Europą, prisigretinę tai prie komunistų, tai prie katalikų, gauna būti ministeriais.

Amerikoje socialistų partija yra tik tuščias lukštas organizacijos kuri savu laiku buvo begygiuojanti jėga Amerikos politikoje.

Dvylika metų po tos partijos įkurimo Amerikoje, 1900 metais, tais laikais žymus socialistų vadas, Eugene V. Debs, kandidatavęs ir prezidentus, gavo šeštą dalį populiaro balsavimo balsų. Tai buvo metas

"Dabartinę Rusiją su jos okupuotais kraštais galima palyginti su pilnai vandens pripiltu, aklinai uždarytu ir kaifinamu katilu, kuris, pasiekęs tam tikrą spaudimo laipsnį, turės sprogti".

Lietuva buvo pirmutinė šalis kur išsivystė prieš-sovietinis partizanų veikimas, ir tą turėjo pasekti kitos šalys, kaip tik jų eilė atėjo po sovietų jungu pakliuti.

I NEŽINĖ

(Balsys Gaidžiūnas)

Dieną-naktį ir nežinia vežė,
Dieną-naktį lydėjo skausmai.
Nesustojo, rankas nors ir grąžė
Ir patvino verksmų ežerai.

Tik tenai kur gyvent nėra vietos
Ir kur medžiai nekrauna žiedų,
Dalia tremtinio sunkia ir kietą
Reik pakelt be tėvynės namų.

Vėjai draskosi stepių platybėm,
O grumojimas toksai baisus.
Gal geriau kad šis vargas pakibęs
Iš kancijų išvaduotų visus.

Bet kur kaulai ras ramią vietelę,
Kur ramiai po kancijų pailsės?
Mintys mintį palaudoję kelias
Ir gyvenimu liepia tikėt.

O ATSIMENU NAMELI

O atsimenu namelį

Aš gimtinę savo

Kur motulė prie ratelio

Supdama liuliavo.

Ir dainelė, ta lopšinė,

Ta daina motulės

Ir šiandien man ausyse

Skamba čiučia-liulia.

Čiučia-liulia, mažutėli,

Augk greičiau, užaugki —

Ir Tėvynė ir Dievulis

Tavęs jauno laukia...

Kai išklysti į pasaulį

Platų begalinį,

Tėviškės atminimas

Te laimūžė mini...

Kai į saulę pasižiūri,

Vakaro saulutę,

Ji man primena kaip gyvą

Mylimą motulę.

Ir kasdien regiu tą kaimą,

Tą namelį savo

Kur gyvenimo palaima

Man lopšį liuliavo.

Tafto-Roosevelto-Wilsono varžytinių už pirmenybes, ir 1912 metais ant kiekvienų keturių balsų paduotų už Taftą vienas balsas buvo už Debs.

Nuo 1912 metų rinkimų, socialistų partija nuolat smuko. 1920 metais Debs gavo tik 3.2 nuos, populiarų balsų, kuomet sėdėjo kalėjime už priešinimąsi karui. Tada buvo jo paskutinis kandidatavimas. Jo įpėdiniu tapo Norman Thomas, kuris 1932 metais prezidento rinkimuose gavo 2.2 nuos, balsų. 1944 metais jis gavo tik 0.2 nuos, balsų.

Kodėl Amerikos socialistai nenustoja upo ir vis stato savo kandidatą ir prezidentus, nežiurint tokio ignoravimo iš visuomenės pusės? Jie nori palaikyti savo atskirą egzistenciją, nes kur pasidėtų? Rinkimus ir balsavimus jie aiškina turinčiais auklėjančios vertės, nors jų kandidatai per rinkimus niekur nenuėina.

Pats gyvenimas privėdė prie to kad daugelį socialistų programos punktų šalyje įvedė ne-socialistinės administracijos.

TULAS laikas atgal, Amerikos Aukščiausias Teismas nusprendė 8 balsais prieš 1 kad religinis mokymas viešose šalies mokyklose nėra konstitucinis ir nepriimtinas.

Nekurių religinių vadų tikslas yra pasinaudoti mokyklose suėjusiu jaunimu ir ten pradėti juose skiepyti savo religiją. Jie ir pradėjo reikalauti, vienur-kitur, kad pradinės viešose mokyklose būtų įvesta religinės pamokos. Tas klausimas turėjo atsisturti net Aukščiausiam šalies teismui.

Aukštągirės Dvasia.

ANGLAI ATEINA

(ISPUDŽIAI IŠ KARO PABAIGOS)

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Pradžioje negalėjau suprasti kodėl šeiminkas mus pakvietė pasilikti ir kodėl mums retkarčiais net ir pataikaudavo. Pasirodė toks reikalas, kurį vėliau sužinojau. Mat, iš lapelių kuriuos Anglo-Saksai išmesdavo iš lėktuvų po Vokietiją, jie buvo sužinoję kad Vokiečių žmoniškumas bus vertinamas pagal jų elgesį su svertimtaučiais. Kas juos skriaus tas, laikui atėjus, turės atsakyti už savo darbus. Todėl norėdami jie sustiprinti savo padėtį ateičiai ir, reikalui atėjus, turėti gerų liudininkų, mus pakvietė apsigyventi pas save. Vadinasi, mes pakvieti pas juos ne žmoniškumo sumetimais, bet apskaičiavimo. Kadangi jie turėjo tokius motyvus, buvo nestebėtina kad mus per daug nespaukė prie darbo ir davė, palyginti, neblogą maitą, kol Anglai atėjo.

Tas Rusas akyse buvo geras žmogus, bet labai patvirkęs; o už akių tai buvo tikras velnias, visur stengdavosi pakenkti, kur tik galia.

Mano kompanijonai tam ukininkui padėdavo dirbti, o aš neidavau dirbti. Pirmas dalykas, nebuvau visai sveikas, o antras, ir nenorėjo kad eičiau jų darbą dirbti. Ta proga su ramia sąžine pasinaudojau, nes pastebėjau kad Vokiečių intelektualai irgi nedirbo fizinio darbo.

TĄ METĄ Vokietijoje anksti prasidėjo pavasaris. Šiltoms dienoms esant, išeidavau iš dvokiančio kambario su skaudančia galva, kuri kiekvieną dieną vis daugiau skaudėjo, ir žiūrėdavau į vakarus, kada žmonijos laisvės apštalai pasirodys. Patraukos bildėjo vakaruose. Lėktuvai raizgė po dangų, apšaudydami kulkosvaidžių ugnimi kartais reikalingus ir visai nereikalingus objektus. Daug žuvo per neapdairumą ir nekaltų žmonių. Budavo, vienas lėktuvas, skraidydamas po erdvę, nieko nedaro einančiam žmogui keliu arba per laukus, tuo tarpu kitas lėktuvas tuoj paleidžia kulkosvaidžius ir darbą. Bet tas mus nebaugindavo, tik norėjom kad kuogrečiau Anglai arba Amerikonai ateitų, nes pakankamai jau buvome įvairių kancijų ir baisumų ragavę.

Taip bežiurėdamas į tuos vakarus, ne vieną dieną po kelias valandas praleisdavau. Tiesa, turėdavau iš miško malkų liekanų sau prisirinkti, nevartojant kirvio. Bet tas darbas ėjo man sunkiai, nes jaučiau kad atslenka išsivadvimo momentas. Pagalvokite kad ateina momentas kad galėsite susitikti su Anglais.

Lietuvoje būnant po Vokiečių pančių, niekada sapnuote nesapnavau kad man gali ateiti toks momentas kada galėsiu patekti į Anglų kariuomenės rankas. Nors nemaniau kad Vokietija laimės karą, tačiau nesitikėjau kad galėsiu ateiti tokia laimė kada galėsiu matyti žygiuojančią Anglų ir Amerikonų kariuomenę. Va, štai jaučiu kad tas momentas jau artinasi.

Balandžio 12 d. po pietų pamaciau dujų kamuolių kylančius ir padangę. Širdis nudžiugo. Jau nebetoli išvaduotojai. Jau artinasi laisvės valanda. Tik reikia saugotis nuo kulkos. Juk būtų baisu, tiek išgyvenus, paskutinėje kancijų pabaigos minutoje žuti. Vadinasi, reikia būti atsargiam. Bet baimė manęs neima.

Balandžio 17 d. sužinojome kad Prezidentas Roosevelt mirė. Musų širdis ta žinia labai suspaudė. Juk tik tas žmogus suklel Amerikos karinį pajėgumą prieš Vokietiją. Tik jo dėka tas priesas yra dabar paguldomas. Be to, tą dieną velniškai man galva skaudėjo. Neprisimenu kad ji būtų kada nors taip skaudėjusi.

Balandžio 19 vakare mūsų kaime kilo didelis sujudimas. Pasklido žinia kad Anglų tankai ateina. Visi užsieniečiai pakėlė galvas. Visų nuotaikos linksmos. Kas turi koki rukai, dalinasi su kitais. Skirtumo tarp tautybių nėra.

Vokiečių veidai išgaštingi. Mat, ateina jų ponystės galas, negalės jie prievartauti užsieniečių, turės žiūrėti į jį kaip į sau lygų žmogų. Negalės jo spardyti, mušti ir kolyti. Turės jie su juo elgtis žmoniškai.

Mūsų šeiminkas buvo labai malonus su užsieniečiais, su Vokiečiais nesikalbėjo. Vien tik gretinos prie užsieniečių. Mat, drebėjo kad kartais netektų už savo nuodėmes atsakyti. Jis ne vieną kartą man sakė kad jis ir partiją ne savo noru buvo įstojęs. Pasak jo, nei vienas Vokiečių, valdininkas paskutiniu metu negalėjo atsisakyti nuo įstojimo partijon, visi turėjo būti partijos nariais. Tuo tarpu vėliau man paaš-

kėjo kad vienas iš tos apylinkės burmistras įstengė išbūti iki karo pabaigos neįstojęs į nacių partiją. Vadinasi, mano burmistro tvirtinimas kad nei vienas valdininkas kuris nedalyvavo partijoje negalėjo būti valdininku, neturėjo tikros prasmės, o tik buvo pasiteisinimas dėl savo dalyvavimo nacių bendruomenėje.

Mes tą naktį nemiegojome kaime, o persikėlėme į vištininką nakvoti. Daiktus savo irgi perkėlėme. Musų šeiminkas truputį savo daiktų nuvežė į musų pastogę. Šeiminkė su savo vaikais ir kitais to namo gyventojais nakvojo mūsų budoje. Tik šeiminkas vienas pasilikto namie, o Rusas išėjo pas savo draugus.

Naktis buvo šilta ir ramiai ją praleidome. Nors mūsų budoje daug žmonių nakvojo, tačiau nebologai išsimiegojome.

(Bus daugiau)

SAVAITĖS VEIDAS

Rašo DŽIM-BIM.

MACKENZIE KING

W. Churchill, lankydamasis 1946 metų pradžioje Kanadoje, viena proga kreipėsi į Mackenzie King'ą šiais žodžiais: "Pasaulis niekada taip aukštai nevertino Kanados, kaip po jos paskutinių penkių metų gyvenimo ir kovos. Tik jūs savo energija ir savo išmintimi jai davėte tai, kas buvo reikalinga, kad Kanada suvaldytų milžinišką vaidmenį žygyje, kuris buvo skirtas piktą jėgoms sunaikinti".

Ir niekas kitas negalėtų tinkamiau aptarti Mackenzie King'o įtakos ir reikšmės Kanados gyvenime, kaip visa eilė liudytojų kalbančių už aukštą Kanados iškilimą bendroje viso pasaulio tautų šeimoje. Juk jau 22 metai, kai M. King stovi priekyje valstybės vairo. Retas atsitikimas kad demokratinėje valstybėje taip ilgai galėtų išlaikyti žmogus vadovaujančiojo rolę. Reikia nepaprastai taurių savumų, stačiai nuostabaus proto ir pagaliau didelės laimės, kad demokratinio režimo sukūriai per 22 metus nesutrintų net ir gabiausio žmogaus. Mackenzie King yra vienišelis pasaulyje asmuo kursori galia pasididinti tokiu ilgu amžiumi, išsėdėtu ministro pirminko kėdėje. Kai pirmą kartą Mackenzie King buvo išrinktas valstybės vadovu, jį tik teturėjo tik 47 metus. Dabar jis jau eina 74-tus.

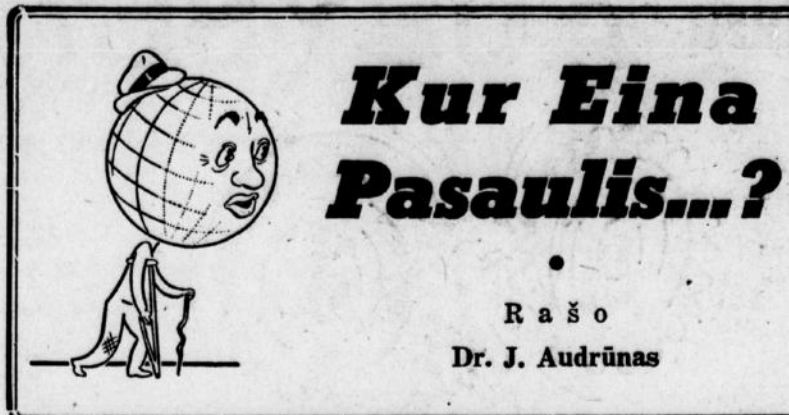
M. King daug gerų charakterio bruožų yra paveldėjęs iš savo senelių: jo atkaklumas, atvirumas ir teisybės jausmas sudaro kiekvieno jo žodžio ir jo kiekvieno veiksmo pagrindines atramas. Veržus ir revoliucionieriškas savo prigimtyje, bet gi savo patyrimu King pasilieka visados atsargus reformose ir atyduose visuose sprendimuose. Kaip valkantis vieno artilerijos kareivio, kuris attingai dalyvavo 1836 metų Ontario sukilimo malšinime, King jaučiasi paveldėjęs konservatoriaus žymę ir, kaip toks, yra aiškiai priešingas bent kokiems revoliuciniams reikalavimams. Kaip gimnastis tulo King'o kuris, atvykęs iš Anglijos, skelbė visišką Kanados atsipalaidavimą nuo Britų Imperijos, Mackenzie jaučiasi priklausęs pažangiųjų grupių ir, kaip toks, visados palankiai vertina kiekvieną pažangią mintį.

Jaunystės metais Mackenzie King domėjosi darbininkų socialiniais klausimais ir buvo bepradedas krypti į kraštutinį kairumą. Ilgai gyvenęs Toronto darbininkų kvartaluose, jis jautriai pergyveno visus socialinius klausimus, bet išlaikė lygsvarą ir pasirinko vėlesnį savo politikai protingo, atsargios ir nesvyruojančios pažangos kelią. Ilgus metus turėjo progos Mackenzie King lankyti Europoje, giliau pažinti jos dvasią ir aiškiai suprasti senosios pasaulio patyrimus. Vos pasiekęs 25 metus King perėjo į žurnalistinį amatą ir redagavo laikraštį darbininkams. Dar neturėdamas 30 metų, jau dirbo darbo ministerijoje, kaip ministerio pavaduotojas. Nuo čia šuo laisvės kilo Mackenzie King puikių karjeros laipsnių: 1919 metais jis buvo išrinktas liberalų partijos vadu ir po dviejų metų įžengė į ministro pirminko sostą.

Daug kas jį vadina "Kanados Churchilliu" ir mano kad Mackenzie King turi teisės tuo vardu didžiūti. Bet King savo kuklumu pralenkia net šventuosius...: jis šalinasi viešumos, nemėgsta išorinio puošnumo ir niekada nevartoja tuščių žodžių. Vienuma jam sudaro laimingiausią valandą; tokią valandą jis išina pavaikščioti ir vaikščiai pažaišti su savo holandiškos veislės šuniuku. Kai jis nutaria sėdėti kambaryje, jo mieliausia vieta — turtinga biblioteka. Gal dėl tos ypatingos mėlės vienumai Mackenzie King ir yra pasiryžęs mirti viengungis...

Ar daug rasi žmonių, kurie arti 80 metų noriai keliautų į konferencijas ir ten diskutuotų taikos klausimus? Mackenzie King bet gi visur, kur reikia, atstovauja Kanadą ir aktyviai dalyvauja taikos rumų statyboje. Greičiausia — jis tai daro todėl, kad ta "taikos statyba" yra pilna priešingumų, kuriems suderinti King turi nuostabią sugebėjimą. Deja, ir su nuostabiais sugebėjimais iki šiol dar niekam nėra pavykę suderinti vandenį su ugnimi...

Kanados istorijoje M. King užims nemažai puslapių. Ir Kanada be M. King'o nebūtų tokia, kokia ji dabar yra.

IŠ VIENOS DUOBĖS Į KITĄ

Sunkiai Atrišamas Mazgas

Už POROS dienų baigsis Anglijos globa-mandatas Palestinoje, kur ji išsilaikė 25 metus. Tai buvo 1922 metais Liepos 24 dieną, kada Tautų Sąjunga Ženevoje nutarė Anglijai pavesti didelį darbą Palestinoje.

Kaip mes jau kartą rašėme, 1917 metų Lapkričio 2 dieną paskelbta Balfour'o deklaracija išreiškė Anglijos vyriausybės valią įsteigti Palestinoje "tautinį židinį žydų tautai". Tautų Sąjunga, remdamasi tuo pažadu, suteikė Anglijai teisę ir primetė "atsakomybę sutvarkyti Palestinoje politinę, administracinę ir ūkinę padėtį taip kad ten būtų užtikrintas įsteigimas tautinio židinio žydų tautai ir užtikrintas laisvos vyriausybės veikimas, o taip pat kad būtų apsaugotos religinės ir pilietinės teisės visų Palestinos gyventojų, nežinurint kokiai rasei ir kuriai religijai jie priklauso".

Per 25 metus Anglija neįvykdė jai Tautų Sąjungos pavesto mandato. Valdė ir tvarkė Palestiną taip kad dabar, kai ruošiasi Anglijai jį atleisti, ten — toje šventoje žemėje — prasidėjo tikras karas tarp žydų ir Arabų.

Skaitytojas jau žino visus laiptus per kuriuos perėjo Palestinos klausimas, nesuradamas teisingo ir priimtino atsakymo. Amerikos pasiūlytas Palestinos padalinimas pasirodė neįgyvendinamas, nes "Arabai nesutinka". Amerikos pasiūlymas pavesti Palestiną Sovietų Tautų organizacijos kontrolei pasirodė taipgi nepriimtinas Arabams.

Arabai reikalauja visos Palestinos sau vieniems. Ir nei Anglija, nei Amerika, nei Prancūzija nedrįso ir nedrįs Arabų reikalavimo paneigti. Toks didelis skaitmasis su Arabais priklauso ne nuo simpatijų, o nuo tų didžiųjų reikalų kuriuos laiko savo rankose Arabų pasaulis ir kuriais yra labai užinteresuoti Anglijai ir Amerikiečiams. Jei ne tas pats didžiulasis klausimas kaip susitvarkyti su Sovietais ir kaip tinkamiausiai pasirodė galutinam susitikimui su bolševikais, Palestinos sprendimas nebūtų sunkus.

Jei Palestinos reikalas būtų buvęs sprendžiamas dar prieš karą su Vokietija ar karo metu, jis nebūtų turėjęs tokių sunkių pasekmių. Gi šiandien, kai beveik kiekvieną dieną galima užkėsti naujo gaisro, kuriam tikėtis, be abejoj, jau yra numatyti planai su nemažomis pareigomis Artimų Rytų Arabiškoms valstybėms, Palestina pasidarė sunkiai atrišamu mazgu....

Nei Anglijai, nei Amerikiečiams jokių būdu nenori užpykinti Irako, Sirijos, Transjordanijos, Egipto ir visos šiaurės Afrikos, nes tų visų valstybių ir žemių reikšmė kariniuose planuose yra per daug svarbi. Devynių milijonų visame pasaulyje išsisklaidžiusių žydų užpykinimas yra mažiau reikšmingas daiktas artimoje politinėse kalkuliacijose.

Sovietų Sąjungai, aišku, arčiau širdies stovi Palestinos žydai ir ypatingai Palestinoje sudaryta žydų kariuomenė, kurioje — teigiama — esą nemažai imigrantų, išėjusių soviet-

ties karo mokyklas.... Tuo būdu Palestinos klausimas yra pasidaręs ne vien žydų-Arabų ginču, o daug daugiau — Anglijo-Amerikiečių ir Sovietų. Už tai jo ir nebus galima išspręsti tinkamai tol kol nebus išspręstas pats pagrindinis ginčas tarp komunistų ir kapitalistų.

Nuo Vienos Paramos prie Kitos

PAGALIAU įsitikinta kad Amerikos dolarinė pagalba Europai tegali atnešti šokių-točių vaisy tik tada jei ji bus planingai ir sąžiningai paremta stipriais jėgos ramsčiais. Tokiai Europai kokia ji yra dabar, davimas pinigų yra beveik lygu metimui į vėjo kibirą. Kai nėra jokios rimtos jėgos kuri galėtų bent laikinai atsispirti prieš Sovietų užpuolimą, niekas negali būti tikras kad Amerikos duos nys kapitalai vieną gražią dieną nepateks į bolševikų nagus. Ir tada išeis taip kad patys kapitalistai padėjo komunistams nuyti virves....

Nesunku suprasti tikrą priežastį kodėl Sovietų Sąjunga ir jos satelitai taip atkakliai puolia Marshall'o planą. Mat, jiems rūpėjo ne pats ukinis Europos gelbėjimo ir atstatymo planas, o tos priemonės kurios bus priimtinos planui apsaugoti ir įgyvendinti. Jie žino gerai kad ten kur eina Amerikos dolariai, eina kartu ir Amerikos ginklas tam dolariui globoti. Komunistai teisingai suprato kad "Marshall'o planas" bus tuoj pat įvyntas ir plataus karinio bendradarbiavimo apsiausta....

Va, tas karinis bendradarbiavimas ir sudaro jiems didelį skaudulį.

Ir kai tik Marshall'o planas pavirto įstatymu, beveik tą pačią valandą gimė ir karinis planas Europai ginti. Jis buvo rupestingai saugojamas kanceliarijose, kol Balandžio 30 dieną Londone susirinkę penki krašto apsaugos ministrai (Anglijos, Prancūzijos, Holandijos, Belgijos ir Luxemburgo) su savo kariniais štabais paskelbė viešumai kad "numatytos visos priemonės kuosekmingiausiam gynimuisi nuo Vakarų Europos užpuolimo".

Kalbama kad Amerika apginklavus apie 40 divizijų ir jas pastatys Vokietijoje.... Tą pusmilijonį kareivių duos Anglija, Prancūzija, Belgija....

Plačiai šnekama kad Amerika atskira sutartimi ar viešu pasisakymu garantuos sienas visų tų 16-los valstybių kurios naudosis Marshall'o plano sumomis. Bet senas priežodis: "Pirma padėk tu pats sau, o paskui ir Dievas tau padės", šiuo metu pilnai tinka Vakarų Europai. Ji ėmėsi organizuotis, rimtai ruošti pavojaus, tvarkyti viduje su komunistais, ginkluotis ir taikintis prie naujo karo naujų reikalavimų. Tokiai Europai, aišku, ir Amerika padės....

Kas Dedasi Berlyne?

ILGAI rusenę ir staiga prasižvėžęs Sovietų noras išvyti sąjungininkus iš Berlyno kažkaip vėl tyliai išgaravo.... Jau kuris laikas nieko nebegirdėti apie Sovietų naujus reikalavimus, apsunkinančius sąjungininkų susisiekimo kelius su jų zonomis Berlyne.

Gi iš teisybės, ten tebeina gana arši kova, kurioje Sovietai daro viską kad sąjungininkams būtų kuosunkiau laikytis Berlyne ir kad pagaliau jie, neišlaikydami tų nuolatos besikartojančių nemalonumų, pasiryžtų atleisti tą miestą.

Čemodanas arba karstas — tokį šukį skleidžia Sovietų agentai ne tik Berlyne, bet ir visoje Vokietijoje.

Manoma kad Anglijo-Amerikiečiai-Prancūzai bus priversti prabilti į Sovietus visai kitokių tonu negu kad iki šiol buta. Jei jau šiandien būtų kalbama į Sovietus aiškiai ir drąsiai tai galimas daiktas, Sovietai pasukubintų įvykius ir mėgintų iš Berlyno padaryti didesnę politiką. Matyti kad nei Anglijo nei Amerikiečiai nesima iniciatyvos galutinam išsiaiškinimui dėl jų padėties Berlyne, Sovietai ne iš karto pila, o lašina taip palengva ir taip planingai jog jų priešai ima atšalti.... bent laikinai. Atrodo, Sovietai nori kad sąjungininkai susigvyventų su mintimi jog reikės arba iš Berlyno pasitraukti arba dėl jo.... kariauti.

Stebėdamas tai kas dedasi po Berlyno uždanga, gali žmogus jausti kad sąmoningai stumiamas Berlyno klausimas vis į didesnę tamsumą. Beveik galėtum pasakyti kad Berlynas laikomas Anglijo-Amerikiečių tai dienai kai jau viskas bus paduota ir kai bus galima iš sovietinių reikalavimų padaryti "casus belli" (karo priežastį). Tuo tarpu Sovietai vadinę neatleidžia ir pakaitomis spaudinėja mygtukus: vieną kartą pakaltina Amerikiečius plėšimais, žulikystėmis ir banditizmu Berlyne; kitą kartą jų atspirto už tuos žodžius. Vėliau vėl jiems užkrauna kontraktus, sulauko judėjimą, o po kelių dienų visa tai pakeičia, vieną sykį sušvelnindami, kitą sykį sugriežtindami.... Ir taip tęsiasi jau pusantro mėnesio.

Aišku, vieną dieną tie Sovietų šantažai turės būti užbaigti.... Bet kol ta diena ateis, reikia kad Amerika turėtų priverstą karo tarnybą; reikia kad Vokietija turėtų savo vyriausybę ir savo kariuomenę; reikia kad Vakarų Europos valstybės būtų jau rimtai pasiruošusios ginklo kalbai su Sovietais. Ir tą dieną turės įvykti maždaug toks pasikaltėjimas sąjungininkų su Molotu:

Mes ilgai norėjome susitvarkyti su jumis be karo. Bet pamatėme kad jūs mūsų gerą valią laikote mūsų silpnybės ženklu. Dabar mes jau esame karui pasiruošę, ir, jei jūs norite, galime kariauti. Taigi: arba susitvarkome geru būdu arba karas....?

Gal tokio pasikaltėjimo ir nesulauksime, nes kai šitaip imsis Anglijo-Amerikiečiai ir Sovietus kalbėti, karas jau bus Sovietų pralaimėtas. Ir viskas kalba už tai kad Sovietai iki tos dienos laukti negali. O jei taip tai "Berlyno įvykiai" dar tikriausia pasikartos.

Kam Priklauso Mėškos Kailis?

SOVIETŲ įtakai priklausančių kraštų socialistai yra pasirodę labai neatsparūs komunistų viliojimams: didelė dalis jų nuėjo su komunistais; nekuri suabejojo ir tik keletas pasipriešino.

Žinoma, daug kaltės už tokį neatsparų socialistų laikymąsi prieš komunistus reikia priskirti bendrai tų kraštų padėčiai: jie yra patekę į Sovietų rankas ir negali laisvai apsispręsti. Taigi, ir tų kraštų socialistai nėra laisvi.... Bet be tos teisinančios aplinkybės vis dėl to reikia pakaltinti socialistus jų per daug artima draugyste su komunistais.

Ir ta socialistų liga yra ne pripuolama, o įgimta: visų są-

lių socialistai mažiau ar daugiau ja serga. Yra didelio pagrindo nepasitikėti socialistų vadovybe, nes visur kur tik jie valdė, jų valdymo metai "priperejo" gausius komunistų lizdus.

Kai atsirado Sovietų Europos Valstybių mintis ir kai buvo imtasi žygių jai įgyvendinti, Vakarų Europos socialistai pasiskelbė "geriausiais apatstais" tokiam darbui. Balandžio mėnesio pabaigoje Paryžiuje susirinko Anglijos, Prancūzijos, Belgijos, Holandijos ir Luxemburgo socialistų partijų atstovai ir pasisakė kad Sovietų Europa turi būti socialistinė....

Tokios socialistų pretenzijos atsiuoda nemaloniu kvapu, ir vargiai kas gero išeitų iš Sovietų Europos planų jei nebūtų galimybių suorganizuoti Europą kitokių planu negu Nori II Internacionalas (Socialistų Internacionalas).

Praėjusią savaitę Holandijoje, Haagoje, posėdžiavo Sovietų Europos Valstybių reikalavimų jai ne be socialistai.

Kaip galima kad visas reikalavimas pasidarė panašūs į ginčą kam priklausys kaž kur klaidžiojančios mėškos kailis.... Pirma reikia Europą išlaisvinti, o paskui bendromis jėgomis sudaryti jai naują santvarką. Kol Europos tautos laikomos Sovietų kalėjime tol bus daug rimčiau jei, prieš kalbant apie tų tautų vienokį ar kitokį susitvarkymą, bus plačiai išsikalbėta apie jų išlaisvinimą.

"40 Metų Vergavo, Dabar 'Išlaisvinta'"

Viena Clevelandietė gavo iš savo senai negirdėtos sesers Lietuvoje laišką. Jodvi persiskyrė apie 40 metų atgal, ši išvažiavo į Ameriką, ana liko tėviškėje valdyti.

Dabar ta iš Lietuvos sesuo atrasė apie savo gyvenimą: "Per 40 metų ukininkams tarnavau, dabar gavau vietelę gyventi prie geležinkelio stoties".

Kadangi ši ir kitos seserys ir brolis pavedė savo tėviškę anai likusiai Lietuvoje, tai ji per 40 metų sau gražiai gyveno. Bet kaip ji praneš savo seserims Amerikoje kad bolševikai iš jos ukę atėmė, tai parabe jog ji tik tarnavus ukininkams, dabar liko "išlaisvinta" ir atsidurė benamės gyvenime, nei jos vaikai negali toje ukėje gyventi ir dirbti, jie pristaityti prie geležinkelio dirbti.

CHICAGOS LIETUVES ŠVENČIA 25 METŲ JUBILEJŲ

Chicago Lietuvos Moterų Klubas dabartinė valdyba peržiuri Klubą "gimimo metrikus", skaitydama pirmutinius protokolus, užrašytus 25 metai atgal. Sekmadienį, Gegužės 16, Shoreland viešbutyje, Klubas minės savo sidabrinį jubiliejų su speciale programa ir vakariene.

Vaide iš kairės į dešinę sėdi: Klubo garbės pirmininkė Juzefina Daužvardienė ir Lilija Vanagaitienė, dabartinė Klubo pirmininkė. Stovi: Della Kuraitienė, vice pirm.; Felice Gilmore, fin. sekr.; Ona Biežienė, išdininė; Marijona Rudienė, užrašų raštininkė.

SOVIETŲ AGENTAI NAUDOJASI U. S. ATVIRUMU

Kongresmanas Mundt, kuris paruošė bilių suvaržymui komunistų veiklos Amerikoje, iškėlė viešumon kad, jo patyrimu, per metais jai Sovietų valstijai įvažiavo 2,700 Rusų sovietų šnipų, kurie čia leidžiami kaip diplomatiniai atstovai ir misijų nariai.

Jokiai valstybei nereikalinga tokios gausybės diplomatinio atstovų siuntinėti į kitą šalį. Amerika nesučiūna nei mažos dalelės tiek savo atstovų į Rusiją.

Visiems turi būti aišku kad iki Amerika laiko duris laisvai atviras, Maskva naudojasi pasiuntimui čia visokių savo šnipų, kurie važiuoja ir važiuoja pakaitomis. Amerika įsileidžia sovietų keliautojus vizitų leidimais. Žinoma yra kad iš Rusijos niekas neišleidžiamas be tikslo važiuoti. Maskva leidžia savo šnipus lankytis Amerikoje tik ypatingai nužymėtais tikslais. Kad jie tuli čia nepasiklytų (kaip daugelis nori), jų

žmonos, vaikai paliekami ten užstatais.

"Tėvynės Balsui" Rašo ir iš Ano Pasaulio

Pagal veikiančius nuostatus, įvažiavimas į USA vis dar tebėra labai suvaržytas. Paskutiniu metu betgi praktiškai viename-kitame konsulate šiek tiek sušvelnėjo reikalavimai sveikatos atžvilgiu. Iki šiol pv., vien tik Frankfurto konsulate "išvirsdavo" apie 50-60 nušimčių visų kandidatų vien tik dėl gydytojo griežtos kontrolės. Budavo ir juokingų atsitikimų. Pav., vienos šeimos įvažiavimo byloje nebuvo sukurta įleisti vienas vaikas. Tėvas nuodugnai ištyrė jo sveikatą ir pristatė eilės žymių gydytojų bei profesorių parodymus, kad mergaitė visiškai sveika ir nieku neserga.

— "Aš įtariu, kad mergaitė atėityje gali susirgti"... atsakė konsulato gydytojas.

SIŪSKIT Dirvai žinias apie mirimą Lietuvos jūsų kolonijoje, paduodant amžių ir kiliškumą iš Lietuvos.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

Kaina su prisijuntimu tik \$1.00

(Galima siųsti pašto ženkla po 5c)

Šioje knygelėje telpa didelis Lietuvos žemėlapis, Kauno žemėlapis, Lietuvos matai ir saikai, miestelių ir miestų vardai ir prie kurių apskrčių priklauso ir kitos informacijos apie buvusią Nepriklausomą Lietuvą.

Reikalaukit Dirvoje

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio.

SAPNININKAS

Kaina su prisijuntimu \$1.50

Nauja Sapnų knyga, aiškinanti visokius sapnus, vėl galima gauti Dirvos knygyne. Su užsakymu siųskit pinigus.

Reikalaukit Dirvoje

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

ST. ZOBARSKO

GANDRAS IR GANDRYTĖ

Dovanokite vaikučiams gražiausią, spalvotomis iliustracijomis Lietuviškų skaitymų knygelę.

Žvėrių karalius Liutas išduoda leidimą gandrui skristi (anapus geležinės uždangos) Lietuvon. Ką Gandras ten matė ir pergyveno bus žinoma skaityti ne tik vaikučiams, bet ir suaugusiems. Kaina 60c. Dvi knygos tik \$1.00.

Šiandien parašykite trumpą laiškėlį su užsakymu:

"ATŽALYNAS" 5640 Bourbonniere Avenue Montreal 36, Canada. (18)

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagačio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina kartą į mėnesį. Kaina metams \$2. Užsisakant siųskit ir pinigus.

MARGUTIS

6755 So. Western Ave. Chicago, Ill.

SEND, Inc.

304 West 63rd Street CHICAGO 24, ILL. Tel. ENGLEWOOD 5028

SEND-PRIMA

MAISTO SIUNTINIŲ UŽSAKYMUS I VISAS VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS ZONAS ANGLIJĄ, PRANCŪZIJĄ, ITALIJĄ, OLANDIJĄ, BELGIJĄ, ŠVEICARIJĄ, LENKIJĄ, ČEKOSLOVAKIJĄ, JUGOSLAVIJĄ.

Maisto siuntinėliai APDRAUSTI draudimo, firmose, pristatymas GARANTUOJAMAS. Nesuradus adresato — pinigai gražinami. Pakelę dingęs siuntinis pakeičiamas kitu.

PRISTATYMO LAIKAS: 8-21 DIENOS! I VISUS KRĄSTUS! Geriausi eksportiniai produktai. Pristatymas vykdomas iš sandėlių Europoje.

Siunčiant money order, reiki atk. mok. priemonę, tiksliai nurodant, kur gauti adresą ir užsakymo siuntinėlių tipą numerius. Galima užsakyti keli pakelėjai tam pačiam gavėjui.

No. 1	2 sv. taukų, kiaušinių
	2 sv. bekonų
	2 sv. salami, desros
\$8.00	2 sv. kenuotos jautienos
	1 sv. pieno miltelių
No. 2	2 sv. bekonų
	2 sv. kenuotos jautienos
\$6.00	2 sv. pirtų, Afrik. apels.
	1 sv. cukraus
	1 sv. kavos pupelių
	1 sv. sokolado, blocks
No. 3	2 sv. kiaušinių taukų
	2 sv. bekonų
\$6.50	2 sv. cukraus
	2 sv. užkand. rieš. sūrio
	1 sv. kavos pupelių
No. 4	2 sv. kiaušinių taukų
\$2.95	2 sv. bekonų
No. 5	2 sv. kenuotos jautienos
\$4.98	2 sv. pirtų, Afrik. apels.
	1 sv. cukraus
	1 sv. kavos pupelių
No. 6	4.5 sv. cukraus
\$4.00	4.5 sv. kavos pupelių
No. 7	200 Chesterfield cigarečių
\$2.00	(Išskiriant Vok. ir Italiją)
No. 8	16 sv. sudutų silkų statinių
\$5.95	(Tik į Vokietiją)
No. 9	10 sv. kvietinių miltų
\$2.85	4 unc. kepimo miltelių
EXTRA RIEBALŲ 6 SV.!!!	
No. 10	2 sv. kenuotos jautienos
\$7.95	2 sv. kiaušinių taukų
	1 sv. sokolado, blocks
	1 sv. cukraus
	1 sv. kavos pupelių

Cia nurodytose kainose įskaitytos pristatymo, draudimo ir kitos išlaidos.

Aiškinti ir gauti su draugais komitetais ir pavieniams asmenims dėl didesnių užsakymų. Nedelsdami siųskite paslauskite savo gimines, draugus, siuntinėlius!

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka)

MIRĘ 18,400 IŠEIVIŲ LIETUVIŲ

Su šiame numeryje paduodamais mirusių išeivių Lietuvių vardais, čia skelbiamų mirusių Lietuvių skaičius pasiekė jau 18,400, nuo Vasario mėnesio, 1937 metų, kada Dirvoje mirusių Lietuvių sąrašas pradėta talpinti.

VANAGAS Jonas, p. s. a. m. ž. mirė Bal. 12, Chicagoj. (Ukmergės ap. Anykščių p. Storių k.) Amerikoje išgyveno 42 metus.

MONTVILA Povilas, mirė Bal. 3, New Britain, Conn.

VASILIAUSKAS Alekas, mirė Bal. 11, Minong, Wis.

VAISVILAS Aleksandras, pusamžis, mirė Bal. 19, Chicagoj. (Panevėžio par.)

MASLAUSKIENĖ (n. r. butaitė) Veronika, pusamžė, mirė Bal. 29, Chicagoj. Amerikoje išgyveno 33 m.

LEKEATES Kazys, 39 metų, mirė Bal. 18, Chicagoj. Gimes Pittsburgh, Pa.

KARPAUSKIENĖ Teofilė, 85 metų, mirė Bal. m., Shenandoah, Pa.

KIRVALAVIČIUS Silvestras, seno amž., mirė Bal. 9, Barre Plains, Mass. (Lazdijų p.)

LITVINAS Kazys, pusamžis, mirė Bal. 17, Detroit, Mich.

KALIN Lilian, pusamžė, mirė Bal. 19, Chicagoj.

MUŽNIKAS Antanas, mirė 8 Balandžio, Los Angeles, Cal.

GAIDIENĖ Veronika (Kumpaitė), mirė Bal. 17, Worcester, Mass. (Vilniaus r. Marcinkonių par.)

TEREBEIZA Juozas, 71 metų, mirė Bal. 4, Maspeth, N. Y.

SAUNORAS W., mirė Kovo 30, Rochester, N. Y.

JANULIS J., mirė Balandžio 2, Bridgeport, Conn.

BAČIULIS Kajetonas, mirė Kovo m., Elizabeth, N. J.

VAICIUNAS Petras J., pusamžis, mirė Bal. 16, Chicagoj. (Truškavos par.)

KALVELIS Jonas, 60 m., mirė Kovo 31, Bridgewater, Mass.

KASUBA Petras, 64 m., mirė Sausio m., Seattle, Wash.

RASIKIENĖ Marė, p. s. a. m. ž. mirė Kovo 2, Grand Rapids, Mich. (Utenos ap. Skiemonių v. Klevenų k.)

KAIRUKSTIS Andrius, mirė 13 Baland., Brooklyn, N. Y. (Garliavos par.) Amerikoje išgyveno 43 m.

LUCHINSKAS Juozas, 48 m., mirė Bal. 15, Chicagoj.

URBAS Mykolas, pusamž., mirė Bal. 14, Chicagoj. (Raseinių ap. Girkalnio par.)

VIRBILIENĖ Ona, mirė Bal. 6, Swoyersville, Pa.

URBONAS Juozas, mirė Bal. 10, Plymouth, Pa.

MARGALIENĖ Marė, mirė 4 Bal., Miners Mills, Pa.

ANTANAITIS Antanas, 20-ties mėnesių, mirė Bal. 7, Wana-

mie, Pa.

ŽIDONIS Jonas, 20 mėnesių, mirė Bal. 9, Hanover, Pa.

BARDZILAUŠKIENĖ Rožė, mirė Bal. 11, Wilkes-Barre, Pa.

KALUZEVIČIUS Kazys, mirė Bal. 11, Wilkes-Barre, Pa.

KAVALIUSKAS Adomas, 4 m., mirė Bal. 11, Plymouth, Pa.

LUKOŠEVIČIENĖ Vincė, mirė Bal. 10, Luzerne, Pa.

PETKUNAS Jonas G., mirė 12 Balandžio, Hanover, Pa.

LUKOŠIENĖ Julė (Kasiliauskaite), pusamžė, mirė Bal. 13, Chicagoj. (Tauragės ap. Pajurio p. Dapkščių k.) Amerikoje išgyveno 37 m.

FAIZA Antanas, 60 metų, mirė Bal. 13, Chicagoj. (Tauragės ap. Pužiškių k.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

MACIENĖ Marė, mirė Bal. m. Elizabeth, N. J.

LEIKAUSKIENĖ Agota, mirė Baland. m., Elizabeth, N. J.

RUDZIONIENĖ Elena, mirė Bal. mėn., Elizabeth, N. J.

BULVICIUS Jonas, 44 m., mirė Bal. m., Newark, N. J.

PLONIS Juozas, pusamž., mirė Bal. 16, Chicagoj. (Šiaulių ap. Tryškių p. Kairiškių k.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

PALONIS Mateušas, seno amž., mirė Bal. 17, White Cloud, Mich. Amerikoje išgyveno 52 metus.

VAICIULIS Mykolas, 70 metų, mirė Baland. 17, Gary, Ind. (Šiaulių ap. Pašvitinio p.)

GLODAS Tamas, 63 m., mirė Kovo 13, Worcester, Mass. (Suvalkų rėd.)

ADOMAITIS Pranas, 61 metų, mirė Baland. 2, Cambridge, Mass.

STANKEVIČIUS Justinas, 68 m., mirė Bal. 1, So. Boston, Mass.

ZINKEVIČIENĖ Katrė, 72 m., mirė Baland. 5, Dorchester, Mass. (Vilkaviškio par.)

SKIOTIS Dominikas, mirė Kovo 15, Philadelphia, Pa.

MACTULEVIČIUS Adolfas, 60 m., mirė Kovo 12, Cliffside, N. J. (Vilniaus rėd.)

DELTUVA Jurgis, 65 m., mirė Kovo 31, Mahanoy City, Pa.

VALIULIENĖ Marijona, 56 m., mirė Bal. 1, Seattle, Wash. (Luokės par.)

BUTKUS Kasperas, pusamžis, mirė Bal. 15, Chicagoj. (Telšų ap. Plungės p. Troikių k.) Amerikoje išgyveno 42 m.

KOKSTAS Vincas, 66 m., mirė Kovo 20, Newark, N. J.

BUBULAS Jonas, 73 m., mirė Bal. 11, Kenosha, Wis.

PALUBINSKAS Petras, 77 m., mirė Vas. 18, Brooklyn, N.Y.

REKUS Juozas, 55 m., mirė 14 Kovo, Dixon City, Pa.

DIDELIS LABDARYBES VAKARAS

American Overseas Aid — United Nations Appeal for Children, kuriam priklauso ir BALF'as rengia milžinišką vakarą, kurio tikslas yra surinkti pajamų kenčiančių pasaulio vaikų gelbėjimui, jų tarpe Lietuviukų

Vakaras įvyks New Yorko Madison Square Garden'e, Ge-

gužės 25d. 8 val. vakaro. Bilietus galima gauti ir BALF'o centrė, 105 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

Programoje dalyvaus specialiai iš Hollywoodo atvyksiančios filmų žvaigždės ir žymiausi New Yorko artistai. Vakaražada paremti žymiausių New Yorko teatrų, kaip Roxy, Radio City ir kit. savininkai.

KAS platina Dirvą — tas platina apsiėta.

NE VIEN TIKTAI DUONA ŽMOGUS GYVAS

Dirviečiai kurie turi didesnes širdis prideda ir dar kitą dovaną Dirvos parėmimui, iš ko mes galime siūsti nemokamai šimtus Dirvos egzempliorių tremtinėms Lietuviams atsiradusiems visuose pasaulio kampuose. Prašymų yra daugybė — kiekvienas atsiduręs tarp svetimųjų, be kalbos, be spaudos, kreipiasi į Dirvą prašydamas siuntinėti jam laikraštį nemokamai — ir mes tą darome. Mes suprantame kad ne viena tik duona žmogus gyvena, reikalinga ir dvasinio maisto — Dirva yra dvasinis maistas tukstančioms tremtinių, kurie ją skaito leidami iš rankų į rankas, imdami iš tų kuriems mes išgalime ją nusiūsti.

Tremtinių likimas ir šymet bus tas pats: be mažų skaičių kurie gali šian-ten išvažiuoti, kiti dešimtys tukstančių ir toliau vargs Europoje, o mes norime jų vargą palengvinti teikiant jiems kuodaugiausia dvasinio peno.

Mes tikime kad ir jūs norėsite jiems pagelbėti. Išrašykite Dirvą savo giminėms patys — į užsienį \$4.50 metais, arba prisiųskite Dirvą savo auką, mes siuntinėsimė Dirvą prašantiems ir toliau.

DIRVA

6820 Superior Avenue

Cleveland 3, Ohio

Mes Durdam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY Co's Basement

Kitas Siuntinys!

Panelėms ir Moterims
Reguliariai 22.95 iki \$35

Grynos Vilnos

COATS

\$16

Paprasti ir Gopturais Stilių

Daugiau tų paltukų kurie buvo tokia sensacija dvi savaitės laiko atgal! Prie to ir kelių kitų stilių! Jie yra trumpi ir pilno ilgio paltukai, kasdieniniai ir parėdiniai pilkos, navy, aqua, rusvos ir juodos spalvų. Mėros 10 iki 18.

Basement Women's Coats

EKSTRA! 288 DAINŲ KNYGELĖ

LEISKIT I TĖVYNE

(Kisėninio didumo — 272 puslapių)

Kaina su prisiuntimu \$1.00

Dirva gavo Europoj naujai išleistą knygą įvairių Lietuviškų liaudies dainų ir kitokių pavadinimą — "LEISKIT I TĖVYNE". Tai nepaprasta knygelė — tiesiog didelė knyga, 272 puslapių didumo, ir joje telpa net 288 žinomų eilėraščių. Skubėkit įsigyti sau vieną iki jų turime. Ji suteiks jums didžiausio malonumo, nes rasite daugybę savo žinomų dainų, ir daug tokių kurias turėtumėt žinoti. Išleido "Mintis", Vokietijoje.

TREMTINIŲ DOVANA AMERIKOS LIETUVIAMS

MUSŲ KALENDORIUS 1948

KAINA SU PRISIUNTIMU TIK 50c.

(Galite siūsti pašto ženklais)

Gavome iš Vokietijos 142 puslapių 1948 Kalendarį. Jame yra labai daug įdomių skaitymų, daug žinių apie Lietuvą. Jame rasite visas Lietuviškas šventes ir Lietuviškus vardus. Tokio Kalendariaus Amerikoje mes dar neturėjome. Čia jums dviguba proga, nes pirkdami "Musų Kalendarį" paremsit ir varge esančius tremtinius — visas pelnas eina tremtinių naudai. Už gautus pinigus siunčiame jiems maisto.

ŽMONIJOS ISTORIJA

610 pusl. didumo knyga — kaina \$2.00

Štai didžiausia knyga kokią tik galite tikėtis gauti už \$2.00: paveiksluota, tvirtais audimo viršeliais, lengva kalba parašyta, stambiomis raidėmis. Apsakoma pasaulio istorijos eiga, ką privalo žinoti kiekvienas norintis platesnio išsilavinimo. Aprašoma įvairūs būvę didieji karai kurie nulėmė žmonijos gyvenimo kryptį, valstybių persitvarkymus.

Siųskit laišką \$2.00 su savo adresu ir prašykite prisiūsti jums šią 610 puslapių didumo žmonijos istorijos knygą.

REIKALAUKITE DIRVOJE

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

PAJIESKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsilipti į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Arštys, Kazys, iš Pernaravos par. Kėdainių ap. gyv. New Yorko Bačianskas, Julius, iš Linkuvos val. Šiaulių ap.

Bagdonas, Petras, iš Šimonių val. Panevėžio ap.

Bandžius, Petras, iš Lekėčių val. Šakių ap.

Baranauskas, pusbrolis Liudviko Gladkausko, iš Zarasų ap.

Batviniene - Jankauskaitė, Jonieška, iš Pilviškių vl., Vilkaviškio a. Braknių, iš Šimonių val.

Butkienė - Gužauskaitė, Ursulė, iš Šiaulių ap., gyv. farmoje West Rutland.

Civilkaitės, Marcellė, Marė ir Ursulė, iš Trakų ap., viena iš jų Sarnackienė.

Dobkevičius, Balys, sun. Vincas, iš Trakų ap.

Galvanas, Adomas, iš Rokiškio ap. Ganevaitienė - Jankauskaitė, Agota, iš Pilviškių val., Vilkaviškio a.

Giedraitis, Antanas, sun. Juozas, iš Vilkaviškio ap.

Girdauskas, Antanas, iš Griškabudžio val., Šakių ap., gyv. Chicago.

Gladkauskas, Juozas, sunus Liudviko, iš Zarasų ap.

Glaudelis, Matas, kil. iš Anykščių val., Utenos ap.

Glytas (Gliet), Motiejus, iš Keturvalakių val., Vilkaviškio ap., ir vaikai Marta-Gilija, ir Valteris.

Goštautas, Kazimieras, sun. Vlado. Gražulis, Juozas, iš Kalvarijos val. Marijampolės ap., gyv. Worcester, Mass.

Gražulytė (Smith) Elizabeth, duklė Juozo, gim. Amerikoje, gyv. Worcester, Mass.

Grigaitė, Barbora, iš Vadžgirio par. Raseinių ap.

Grigaitė, Elena, gyv. Clevelande. Grigaitienė, Agota.

Grigaitytė (ar Grigaitė), Barbora, iš Vadžgirio par., Raseinių ap.

Grigonis, iš Visetiškių km., Svedasų val.

Grybauskas, Juozas, gyv. Minneapolis, Minnesota.

Gužauskaitė - Butkienė, Ursulė, iš Šiaulių ap., gyv. farmoje West Rutland.

Guzevičius, Romualdas, iš Panemunio val., Rokiškio ap.

Gvildys George, iš Plokščių val., Šakių ap., ir jo sesuo Agnieška, Sutkaitienė - Preikštienė, gyv. Wilkes Barre, Pa., ir Chicagoj.

Igaunis, Feliksas, iš Juodupės val., Rokiškio ap.

Janavičius, Tomas, iš Žiežmarių v. Trakų ap., jo sunus Aleksas ir duklė Julija.

Jankauskas, Juozas ir seserys Marijona Sinkevičienė, Jonieška Batviniene ir Agota Ganevaitienė, iš Pilviškių val., Vilkaviškio ap.

Jankauskas, Mykolas, sunus Tado, iš Kauno ap., gyv. Chicagoj.

Janukėnas, iš Anykščių val., Utenos ap.

Jasaitis, Povilas, ir sesuo Emilija Nevardauskienė, iš Tauragės ap.

Jasaitis, Pranas, ir Jasaitytė Marcellė, Chicagoj.

Jasaitis, Stanislovas, iš Tauragės a. Jasas, Adomas, iš Kvėdnos val.

Jaugelis, trys broliai, iš Gudžiūnų val., Kėdainių ap.

Juodienė, Morta, iš Židikų val., Mažeikių ap.

Jurgelytė, Anelė, gimusi Amerikoje, gyv. Kalvarijoje, Marijampolės ap.

Karasičius, Zigmas, inr seserys Elena ir Stefaniņa, iš Vilkaviškio ap.

Kaunas, Vincas, iš Lekėčių val., Šakių ap.

Kavaliunas, vaikai Jono Kavaliuno, iš Šukelių km., Kybartų val., Vilkaviškio ap.

Klimekaitė, Rozalija, ištėkėjusi, iš Trakų ap., gyv. New Yorko apyl.

Kochanauskas, pusbrolis Liudviko Gladkausko, iš Zarasų ap.

Kriauciūnas, Antanas, iš Bubielių val., Šakių ap.

Kudirka, Jonas, iš Masausky km., Griškabudžio val., Šakių ap.

Kulakauskas, du broliai, suns Mykol ir Grasilės iš Švenčionių ap., gyv. Chicagoj.

Kvietkauskas, Aleksandras, iš Linkuvos val.

Laurinaitis, Antanas ir Simas, iš Viduklės val., Raseinių ap., ir Antano duklė Elė.

Majauskas, Pranas, iš Sintautų, Šakių ap., gyv. Cleveland ar Dayton, Ohio.

Markauskas, Adomas, iš Utenos ap., gyv. Philadelphiaj.

Marozas, Ignas, iš Panevėžio ap., gyv. Chicagoj.

Masilionienė - Grigaitė (ar Grigaitytė), Barbora, iš Vadžgirio par. Raseinių ap.

Matijosaitytė, Petronė, iš Pilviškių val., Vilkaviškio ap.

Matulionis, Napoleonas ir Povilas, iš Šimonių val., Panevėžio ap.

Merkus, Juozas, iš Krosnos val., Marijampolės ap.

Miliukas, Bronius, iš Pabaisko - Vaitkuškio val., Ukmergės ap.

Miniotas, Kazys, žmona Seferina, ir sunus Oskaras.

Morkunienė - Stapčinskaitė, Magdalena.

Navickas, Stasys, iš Anykščių. Neimantas, brolis Augustas Gudaitienės, iš Naumiesčio val., Tauragės ap.

Nevardauskienė - Jasaitytė, Emilija, ir brolis Povilas, iš Tauragės ap.

Petkunas, Juozas, iš Lukšių val., Šakių ap., gyv. Detroit, ar Clevelande.

Petrakis, Jozefa, turi skalbyklą Bostone.

Pilipas, Kostas, sunus Antano, iš Biržų ap.

Pilipas, Pranas, iš Kvetkų - Papilio val., Biržų ap.

Platakiis, Juozas, iš Alsėdžių val., Telsių ap.

Podlaskis, Jurgis, gimęs Rusijoje, tėvai iš Kupiškio val.

Ponelaitytė, Adėlė, Marutė ir Morta, iš Raseinių.

Ponelaitytė, Emilija iš Raseinių. Preikštienė (Sutkaitienė) - Gvildytė, Agnieška, Chicagoj.

Radeckis, Juozas, iš Skriaudžių, Marijampolės ap., gyv. Detroit.

Ramanauskaitė, Vera, išvykusi iš Rygos, gyv. Brooklyn.

Rudaitis, Jonas, Stanislovas ir trečias brolis, iš Miknių km., Šakių ap.

Rudaitis, Juozas, nuo Naumiesčio, Šakių ap.

Rupšys, Juozas, iš Šiaulių ap. Ruseckaitė, Katrė, iš Garliavos val., Kauno ap.

Sarnackienė - Civilkaitė, Ursulė, iš Žaslių val., Trakų ap.

Segezdaus, Viktoras, nuo Sidlavos.

Siminskienė, Marija, iš Šiaulių. Sinkevičienė - Jankauskaitė, Marijona, iš Pilviškių val., Vilkaviškio ap.

Skiprstunas, iš Pakuonio val., Kauno ap.

Smith (Gražulis), Petras, iš Kalvarijos val., Marijampolės ap., gyv. Worcester, Mass.

Smith (Gražulytė), Elizabeth, gim. Amerikoje, duklė Juozo, gyv. Worcester, Mass.

Sonda, Vincas, išvykęs iš Kauno. Stanaitis, iš Bartkų km., Bubielių val., Šakių ap.

Stapčinskas, Juozas ir Simas, ir Morkunienė, Magdalena.

Sutkaitienė (Preikštienė) - Gvildytė Agnieška, Chicagoj.

Sutkus, Kazys, iš Lekėčių val., Šakių ap.

Šveždas, Longinas.

Tenikytė, Katrė, iš Pačerių val., Vilkaviškio ap.

Vaitkienė - Vitkutė, Ieva, iš Telsių ap., gyv. Brooklyn, N.Y.

Valinkaitė, sesuo Miknevičienės, iš Šunskų val., Marijampolės ap.

Vikonis, Pranas, iš Rokiškio val.

Vilčinskas, Jonas, iš Lekėčių val., Šakių ap.

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

Metropolitan Opera
Eina Pasekmingai

Metropolitan Opera Company iš New Yorko suvažiuo į Clevelandą pirmadienį pradedant iš pat ryto. Atvyko net 350 asmenų grupė, pradedant nuo artistų, baigiant muzikantais ir biznio štabo nariais.

23-čias operų sezonas Clevelande pradėta su opera "Mannon" pirmadienio vakare.

Tarp kitų operos žvaigždžių, šymet sulaukėme ir vieną naują Lietuvaitę soprano artistę, Polyną Stoską. Ji Amerikoje jau pragarbėjus pastarųjų metų bėgyje savo dainavimais įvairiose operetėse, bet ji turi tikros operos artistės vertybes ir todėl ji buvo pereinanti rudenį pakviesta į Metropolitan Operą New Yorke.

Polyna Stoska turėjo dainuoti dviejose, "Die Meistersinger" ir "Don Giovanni", bet pirmoje nedainavo dėl slogos.

Clevelando Lietuvių Moterų Klubas pasirūpino pagerbti p. Stoskaitę surengiant arbatėlę trečiadienį po pietų, Hotel Cleveland, nes tik tą laikotarpį artistė Clevelandietėms galėjo skirti.

Toje arbatėlėje pajavirinimui pianu skambino p. Aldona Tamosaitytė. Dalyvavo geroskaicius vietos Lietuvių, keletas vyrų, daugiausia moterų.

UNIJA STREIKUOJA
PRIES UNIJA

Sustreikavo Parke Lane Vili hotelio darbininkai, reikalaujami daugiau algų.

To hotelio savininkai yra Lokomotivų Inžinierių unija, kurios centras yra Clevelande, ir kurios viršininkai tą hotelį operuoja unijos pelnui.

Geleželių unijos vadai dabar pasirenge streikui reikalaudami daugiau algų geležkelečiams bet savo samdinius hotelio darbininkams atsisako pakelti algas, kurios yra žymiai mažesnės negu uždirti geležkelečiai. Ta unija yra milijoninė organizacija, bet savo samdinus hotelio darbininkus spaudžia ir išnaudoja.

PAKELS TAKSUS

Miesto Demokratų administracija pasiryžus pakelti takų visiems namų savininkams po \$2.50 nuo \$1,000. Tą savo reikalavimą paduos Lapkričio mėnesio rinkimuose nubalsuoti.

Tie pinigai reikalingi miesto operavimo lėšoms, tai reikiška visokių politikierių algoms padidinti.

Nugyveno tie politikieriai ir miesto gatvėkarių sistemą, ir jau vėl rengiasi pabranginti važinėjimo kainą. Vietoje 10c nori gauti 12 ar 13 centų už pavienį važinėjimą gatvėkariu ar busu.

Patį Cleveland Transit System, kuri operuoja miesto gatvėkarius ir busus, buvo sumanius užtraukti paskolą \$11 milijonų, sistemos refinansavimui, bet tas planas sugriuvo.

GRYZO IŠ KELIONES

Antanas Zdanis su žmona pereiną savaitę gryzo iš savo ilgos kelionės Kalifornijoje. Jie automobiliu pravažinėjo tris savaites, Los Angeles mieste rado daug Clevelandiečių. Dalyvavo ten surengtose Lietuvių pramogose.

Aplankė pakeliui įvairias vakarų idomybes, buvo pasukę į Meksiką. Kelionės įspūdžiais labai patenkinti.

REIKIA KAMBARIŲ
4 ar 5 kambarių butas, reikalingas trims suaugusiems asmenims. Pranešti (19)
MU. 3285

RENGS PRAKALBAS
ŽYMIEMS TREMTINIAMS

LVS 1 skyriaus valdyba ir komisija savo specialiam posėdyje nutarė surengti prakalbas Lietuvių salėje naujai atvykusiems iš Europos žymiesiems asmenims, Prof. J. Vilčinskui, kuris tik pora savaitių kaip iš Europos, ir apsigyvenęs Clevelande, ir Adv. Vincui Rasteniiui, atvykusiam iš Paryžiaus Vasario mėnesį.

Prakalboms diena — sekmdienis, Birželio 6.

Toliau, nutarta skyriaus vardu surengti smagų išvažiavimą Rugpjūčio mėnesį. Apie tai bus pranešta vėliau.

VYKSTA Į TABOR FARM

Iš Clevelando į Tabor Farm, Sodus, Mich., tautininkų veikų pasitarimui išvyko šie: K. S. Karpus, Prof. J. Vilčinskis, P. J. Žiuris, S. Nasvytis, A. Augustinavičienė, Z. Smetonienė, Salasevičiai.

APSIVĖDĖ

Los Angeles mieste apsivėdė buvus Clevelandietė p. Suzana Markunienė. Ji iškėjo už St. Tinkio, iš Waterbury, Conn., kur jis turėjo duonkepėklą, ir vėliau užėigą.

UŽBAIGĖ MOKSLĄ

Joanna Samaitė, žinomų vietos biznierių ir veikėjų Samų dukterė, nuo 3547 Avalon Road, Shaker Heights, Balandžio 23 užbaigė sekretorės mokslo vietinę Spencerian College. Jai mokslas gerai sekėsi ir ji gavo diplomą dviem mėnesiais ankčiau.

Ivertindami savo dukters atsidavimą mokslui, pp. Samai išleido Joanną su jos drauge Anita Berett į Florida atostogų. Jos tėvas ir brolis Ernestas lankėsi Floridoje pereiną žiemą, jiems ten taip patiko kad dabar davė progą ir Joannai ten apsilankyti.

Samai turi modernią laikrodėlių ir kitų gražmenų krautuvę 7007 Superior ave. Visa jų šeima yra geri Lietuviai, jų vaikai išauklėti Lietuviškoje dvasioje. Samai yra stambūs aukotojai Lietuvos reikalams.

Du jų sunai dirba kartu su tėvu savoje krautuvėje, ir turi dvi dukreles.

Linkėtina Joannai geros laimės jos gyvenime, ir smagios kelionės Floridoje.

Lietuvos Duktė.

RKO KEITH'S 105TH
STREET THEATRE

Šiame teatre matysit sekančias įdomias filmas:

Geg. 12 iki 17, "I Remember Mama".

Geg. 18 tiktai: "Cornered" ir "Criminal Court".

LASNIK CAFE

Puiki, Moderniškai Įrengta Lietuviška Užėiga
6824 SUPERIOR AVE.

(Salia Dirvos Redakcijos)

Užkviečiame Lietuvius iš kitų miestų sustoti pas mus.
Kastantas ir Ona Lesnikauskai — Savininkai

Smagi Lietuviška Užėiga

UPTOWN GRILL

10626 St. Clair Avenue

VYNAS — ALUS — DEGTINĖ — SILTI VALGIAI

— Geras Patarnavimas —

Linksmą muziką penktadienio ir šeštadienio vakarais
A. ir A. Kazakevičius — savininkai (40)

MIRIMAI

PETRAS COMER (Kamarauskas), 75 metų, nuo 1407 E. 92nd Street, mirė Gegužės 9, laidojamas Gegužės 12, Kalvarijos kapinėse. Velionis Clevelande išgyveno 23 metus, Amerikoje 53 metus.

Paėjo iš Miroslavo v., Alytaus ap. Paliko žmoną, Uršulę, vaikai: Petras C., Pranas S., Della Gerschick, Detroit, Juris ir Alfredas.

Laidojime pasitarnavo Wilkels Funeral Home.

Velionis buvo ilgametis Dirvos skaitytojas.

PETER PAUL YAKUTIS, 23 metų (nevedęs), Sgt. U. S. Marine Corps, nuo 6212 Linwood ave., užmuštas karo lauke Vas. 25, 1945. Pasarvotas Della Jakubs Funeral Home, 6621 Edna ave., kur draugai gali aplankyti. Laidojamas Gegužės 15, Kalvarijos kapinėse. Pamaldos 10:30 val. ryto, Sv. Jurgio bažnyčioje. Militarines apeigas atliks Sv. Jurgio Katalikų Karo Veteranų Post 613 ir Marine Corps League.

PADEKA

Poniai Marijai Liudkus 1212 E 87 St, Cleveland, už didelę prisidėjimą maisto dalykais pasiūnčiant maisto paketus mūsų artimiems tremtiniais į Vokietiją didelę padėką taria Juzefa ir Steponas Nasvyčiai.

GAUNA \$20,000. Viena našlė darbininko kuris buvo užmuštas East Ohio Gas eksplozijoje 1944 metų Spalio mėnesį, gavo teismo priteisiamą atlyginti jai \$20,000 nuostolių.

Toje nelaimėje žuvo 132 asmenys.

Clevelando Federaliame teisme vienas geizkelio darbininkas, Charles W. Griffis, 41 m., iš Pittsburgh, Pa., laimėjo atlyginimo net \$115,000 už praradimą laike darbo ant geležinkelio savo abiejų kojų. Tai yra pirmas didžiausias toks asmeniškas atlyginimas ką teismas priteisė.

VIENAS Lakewood gyventojas išrado pritaiką anglimi kurinamiems pečiams sumažinti dūmus net 90 nuoš. Tą padarimą sako lengvai galima pritaikyti prie bent kokių anglimi kurinamų pečių.

Pittsburghas pravedė dūmų naikino įstatymą, bet Clevelandas, taip pat dumais užverstas miestas, nors kalba apie dūmų kontroliavimą, neturi jokio tikro dūmų suvaržymo, ir žiemos metu visi kenčia smarkiai ir nešvarumą nuo dūmų.

DISPLACED LITHUANIANS APPEAL
TO THE WORLD

Appeal of Displaced Lithuanian Craftsmen and Workers

THE Lithuanian nation, consisting of more than three million farmers and workers living by the Baltic Sea, at all times desired peace and a free, independent life. Alas, on many occasions that small but beautiful and industrious Lithuanian land has been the victim of the imperialistic designs of its great neighbors. During the course of the last terrible war it endured three occupations. That war destroyed the entire political and economic structure of Lithuania. The cruel occupants moreover, scattered countless Lithuanians throughout foreign lands. The nation is even now enduring occupation.

We, displaced Lithuanian craftsmen and workers, who know from what it means to live in the "red paradise" ruled by the guns of the NKVD, and because of our knowledge prefer to endure the hard lot of refugee existence in Western Europe, are grateful to the Americans and the British for their care.

Although we have lost our homes and our property, and many of us have lost even our families, and although throughout the entire war we endured the brutal oppression of the Bolsheviks and of the Nazis, with deportations to Siberia or to the Reich for forced labor, nevertheless, we believe in the Twelve Points of President Truman and the fundamental human freedoms proclaimed in the Atlantic Charter. The victory of truth will sooner or later brighten the faces marked now by tears and hardship, and we shall once again live as free men in our free homeland.

While we await the promised freedom that will make it possible for us to return to an independent Lithuania, we are endeavoring to show by the work of our hands and the exercise of our crafts, by cultural and scientific activity, and by the press, that Lithuania is worthy of being a free nation among free nations; we are trying to help with our labor the armed forces of the countries assisting us that we may thereby speed as rapidly as possible the decision on the case of Lithuania's freedom.

Having an opportunity to follow the press and radio of the free world, we hear and read accusations and insinuations against us made from behind the Iron Curtain. We evaluate with a bitter smile the reports emanating from there, usually in the name of the workers, and the propaganda about freedom, industrial progress and equality. Displaced Lithuanian craftsmen and workers recognize the shameless Bolshevik lies, the exploitation of the human being and his reduction to the status of slavery, for we have experienced all this ourselves. It suffices to glance at the first Bolshevik occupation of Lithuania.

Lietuviškos Vakarųškos

A. L. Citizens Klube

Lietuvių salėje smagios vakarųškos penktadienio vakare.

Žuvis — Blynai — gera muzika šokiams penktadienio vakarais. Klubo nariams. Pradžia nuo 8:00 val.

Wilkels Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ
PATARNAVIMAS

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE.

HEnderson 9292

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

HOLDING US UP!

By MACKENZIE

exemplary and popular farmers of the districts, elementary school teachers, thousands of former Government employees, students, merchants, craftsmen, families of workers. Even the poorest social stratum, that of the manual laborers and landless agricultural workers, was not allowed to remain in peace.

Although the Communist Party boasted that it was bringing freedom, equality, and just distribution of property, thousands were subjected to, and are still wearing, the shackles of slavery and became the first victims of the Red regime. In this way, under the first Soviet occupation alone, Lithuania lost, including deportees and murdered victims, about ninety-five thousand of her nationals. Nobody could assay the danger of the moment and nobody felt secure for the future. The intervening Bolshevik-German war, fortunately, stopped the heartless activities of the Russians. The Soviet of the Bolshevik commissars of Lithuania had planned to deport 700,000 so-called "irreparable enemies of the people." It is true that when the Germans came, the sufferings of the Lithuanian workers did not come to an end. Thousands of them trod the paths of slavery in the Reich, where, under a hail of bombs, famished, and brutally treated, they were forced to do the hardest labor or, at the least word of opposition, were sent for a "vacation" to the concentration camp.

From this brief summary of the first Bolshevik occupation it is clear why we fled from Bolshevik-occupied Lithuania, and why we never again wish to see the Bolsheviks, even if we should be obliged forever to forsake everything we hold dear.

We, displaced Lithuanian craftsmen and workers, having organized ourselves into a professional association in Western Europe, publicizing the black deeds of the Soviets to brother Lithuanians overseas and to the entire free world, wish to draw attention to the disparity that exists between the propaganda dissemination by the Bolsheviks and their actions. The Bolsheviks say that they are hand in hand with the workers and with the people, and that only in Bolshevism lies the salvation of the workers. We publicly protest against this propaganda of lies. We learn from the press and radio of the free world that the present situation in our homeland is perhaps even more terrible than that of 1940-41. The working man is forced to be the slave of the Stalinist five-year plans and of the Bolshevik Party. He is imprisoned, persecuted, deported, and murdered. Entire villages and towns in Lithuania are being colonized by kolhoz-people all from Russia, in whose wake come poverty, famine, exile, and death to

the true children of Lithuania. In the face of this genocide hitherto unheard-of in the history of humanity, we craftsmen and workers, powerless at this time to aid our homeland in any way, appeal to the conscience of the free world. By the labor of our hands and the sweat of our brows we erected brick by brick the towns, schools, churches, and cultural institutions of Lithuania. Our work-worn hands built miles of highways and railroads, and erected hundreds of factories and shops. All this we dedicated to a free Lithuania, where we would be secure in our future and in our old age.

Evil and tyranny destroyed our work, drove us out of our homes, and made us wandering beggars. Nevertheless, we believe in the eventual victory of truth, and we call upon the entire free world to aid Lithuania and to save our homeland, which has been condemned to death.

In the hearts of Lithuanians everywhere throughout the world, in the name of Lithuania — may unity flourish!

(Seal and signatures)
Central Board of the Professional Association of Displaced Lithuanian Craftsmen and Workers.

NOTARY PUBLIC

Turint reikala notarizuoti dokumentus kreipkitės į

K. S. KARPIUS
6820 Superior Ave.
ENdicott 4486

ANTRA

Triangle Auto Parts
Store

randasi jūsų patogumui
79th Street prie Euclid
daug vietos parking dël
musų kostumerių

- Visokios dalys dël visokių karų.
- Precision perdirbti motorai.

TRIANGLE
AUTO PARTS

dvi patogios krautuvės
9215 Buckeye Road
RA 0644
79th Street prie Euclid
RA 0086

CHUNG KING RESTAURANT

2152 Rockwell Avenue

Duoda Kiniškus ir Amerikoniškus Valgius

Atdara kasdien nuo 11 ryto iki 4 val. ryto.
Duodame Musų Puikią Cantonese Vakariene.
Rezervacijoms šaukit MAIN 9064.

ANNOUNCING — NOW UNDER NEW MANAGEMENT

The 69th - Superior Recreation

6927 SUPERIOR AVE.

EN. 9153

Serving the finest Wines
Liquor and Beers

Have open Bowling
All Summer long